

2025

Pedagógiai Program

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Tartalom

BEVEZETŐ	4
Intézményünk legfontosabb jellemzői.....	6
<i>Gazdálkodás</i>	9
<i>Iskolánk</i>	11
1. NEVELÉSI PROGRAM	
1.1. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai.....	15
1.2. Intézményi elvárások a pedagógusokkal szemben.....	16
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai.....	20
1.4. A nemzetiségi nevelés és oktatás szerepe és célkitűzései.....	23
1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	25
1.6. Digitális eszközök használata a tanítási-tanulási folyamatban.....	28
1.7. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési elvek.....	29
1.8. Környezeti nevelés.....	41
1.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	
1.9.1. <i>A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal</i> <i>kapcsolatos pedagógiai teendők</i>	46
1.9.2. <i>Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók</i>	47
1.9.3. <i>Sajátos nevelési igényű tanulók</i>	48
1.9.4. <i>Tehetséges tanulók fejlesztése-tehetség gondozás</i>	48
1.10. A tanítás-tanulás folyamatát segítő tevékenység rendszer-napközi otthon.....	49
1.11. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	51
1.12. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	53
1.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	56
1.14. A tanulmányi vizsgák tantárgyakra, évfolyamokra lebontott követelményei.....	58
1.15. A felvétel és az átvétel szabályai.....	89
1.16. Iskolánk részvétele a „Határtalanul!” pályázati programban.....	90
1.17. Tematikus informális és nem formális tanulási alkalmakhoz kapcsolódó tanulási formák módszertani megalapozása az EFOP 3.3.5 pályázat keretein belül.....	91
1.18. Lázár Ervin program.....	95
1.19. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program.....	96
1.20. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok.....	96
1.21. Közlekedési ismeretek.....	98

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

1.21.1. Közlekedési ismeretek technika órán	98
1.21.2. KEVE program	98
1.21.3. Közlekedési teszt a 4. évfolyamon	99
2. KÖZMŰVELŐDÉS	100
3. A KÖNYVTÁR	102
4. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	
4.1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai	104
4.2. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat 1-4. évfolyam	105
4.3. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat 5-8. évfolyam	106
4.4. Egységesség és differenciálás	107
4.5. Helyi tanterv adaptációja	109
4.6. A kerettanterv által meghatározott órakeret	110
4.6.1. A Bajai Szentistváni Általános Iskola órahálója	110
4.6.2. A Bajai szentistváni Általános Iskola Csávolyi és Arany János Tagintézményeinek órahálója	111
4.7. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	113
4.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	113
4.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	114
4.9.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, a napközis, a tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	115
4.9.2. Az írásbeli beszámoltatás formái	116
4.9.3. A szóbeli beszámoltatás formái	116
4.9.4. Oktatási eredményvizsgálatok	117
4.9.5. A tanulók teljesítményének értékelése	117
4.9.6. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	117
4.9.7. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	118
4.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	119
4.11. A tanuló tovább haladása	121
4.12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	122
4.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	124
5. Nyilatkozatok, legitimáció	125

BEVEZETŐ

“Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és hogy ezt a valamit bármi áron el kell érünk.”

(Marie Curie)

Ön a Bajai Szentistváni Általános Iskola pedagógiai programját tartja a kezében, amely intézményünk vezérdokumentuma, a nevelőtestület alaptörvénye, és a közös nemzeti követelményeken túl az intézmény sajátos, egyéni pedagógiai hitvallását, képzési struktúráját, programkínálatát tükrözi.

A Szentistváni Általános Iskola több mint kétszáz éves múltra tekint vissza. A vert földből készült, olajos padlózatú, hiányos bútorzatú egytantermes iskolából a XX. század végére több épületből álló, tornacsarnokkal és számítástechnikai termekkel rendelkező oktatási intézmény lett, mely küzd a kor minden bajával, és próbálja kihasználni az adott lehetőségeket. Az egykor itt dolgozó iskolamesterek, nótáriusok, kántortanítók gazdag hagyományt bíztak az utókorra, amit nekünk, a ma élő pedagógusoknak tisztelnünk és ápolnunk kell. Tovább kell vinnünk a sokszor nehézségekkel, nyomorral, értetlenséggel küzdő elődeink példás munkásságát, emberségét, gyermekszeretetét. Nekik köszönhető, hogy mezítlábas, vászontarisznyás, palatáblás szentistváni kisdíákból, tudományokban jártas, számítógépet kezelni tudó, okos, értelmes gyermek lett.

Az elmúlt húsz esztendőben Magyarországon több emberöltőnyi változást éltünk át. Egyetértünk azzal, hogy az iskolarendszer gyökeres változtatásra szorul, hogy jobban szolgálja a jövőt, gyermekeink és az ország jövőjét. Nem tanulóinknak kell megváltozniuk, hogy “megfeleljenek” az iskola igényeinek, hanem az iskolának kell változnia, hogy valóban alkalmas legyen gyermekeink sokirányú és egyenként eltérő képességeinek kibontakoztatására. Pedagógusaink számára kihívást jelentenek az újírtást akaró reformtörekvések, s bízunk benne, hogy ennek eredményeként intézményünk külső és belső képe, állaga nevelő-oktató munkája valóban 21. század iskoláját tükrözi.

Azon leszünk, hogy a Szentistváni Általános Iskola továbbra is a szűk és tágabb körzetének ismert és elismert iskolája maradjon. Olyan közoktatási intézmény, amelyben a tanulmányaikat itt megkezdő és itt folytató gyermekek, azok szülei elégedettek legyenek képzési színvonalunkkal, az általunk meghatározott pedagógiai irányvonallal, amely ebben az alapidokumentumban is megfogalmazásra került.

A Magyar Országgyűlés 2011. december 19-i ülésnapján elfogadta a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvényt.

Az új törvény lényeges eleme, hogy szakított a közoktatás addigi rendszerével, és a közoktatásból a köznevelésbe való átállást, a hatályba lépett és lépő rendelkezések meghozatalával biztosítja.

A köznevelésről szóló törvény megváltoztatta a felelősségi rendszert, a döntési szinteket és jogosultságokat, az intézmény-fenntartási jogköröket, az intézményrendszer struktúráját, az egyes intézmények felépítését, a nevelő-oktató munka szerkezetét, az intézmények belső és külső irányítását, kapcsolatrendszerét, a nevelő és oktató munkában részt vevő pedagógusok munkavégzésének szabályait.

A nemzeti köznevelési törvény értelmében 2013 szeptemberétől felmenő rendszerben hatályba lép az új Nemzeti alaptanterv, amely teret ad az új kerettanterveknek, az új jogszabályokhoz igazodó intézményi pedagógiai programoknak és helyi tanterveknek.

2013. január 1-től megkezdte a működését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) Bajai Tankerülte is. A Tankerület, szakmai irányító tevékenysége mellett, munkáltatói jogkört gyakorol az intézményvezető, a nevelőtestület és a nevelő-oktató munkát segítők fölött.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ jelentős átszervezést vitt véghez 2013. szeptember 1-től. Alapos előkészítő munka után, a Szentistváni Általános Iskolához tagintézményként rendelte a csávolyi és a felsőszentiváni általános iskolát.

A gesztoriskolából és két tagiskolából álló intézmény új neve Bajai Szentistváni Általános Iskola lett.

Tagintézmények új elnevezései:

Bajai Szentistváni Általános Iskola Arany János Tagintézménye - Felsőszentiván

Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézménye – Csávoly

Sajátosságként fogható fel, hogy a gesztoriskola és a két tagintézmény viszonylag távol helyezkedik el egymástól, ami speciálissá teszi a kapcsolattartást. A tagintézmények közepes nagyságú településen helyezkednek el, ami meghatározza az iskolák gyermeklétszámait.

Mindhárom iskolában nemzetiségi nyelvoktatás folyik.

2013 augusztusában a Magyar Országgyűlés módosította a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. törvényt.

Az új hatályba lépett törvényi rendelkezésekkel kapcsolatos Kormányrendeletek kitérnek a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak besorolásához szükséges követelményekre, a gyakornoki idő és a mentor kérdésére, a minősítő vizsga és a minősítési eljárás lefolytatására, a szakmai gyakorlati idő számítására, az átsorolás időpontjára, az illetménypótlékokra, a pedagógusok munkaidejének beosztására, a magasabb vezetői és vezetői megbízások körére, a köznevelési intézményekben alakítható finanszírozott létszámokra, - egyszóval, a pedagógus pályamodell bevezetésének érvényesítésére.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

Intézményünk legfontosabb jellemzői

Az intézmény székhelye szerinti vármegye neve: Bács-Kiskun vármegye
Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Bajai Tankerületi Központ
OM azonosító: 027735

Bajai Szentistváni Általános Iskola szakmai alapidokumentuma

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-
oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI
rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapidokumentumot adom ki:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Bajai Szentistváni Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhely: 6500 Baja, Dózsa György út 131-133.

2.2. Tagintézmények megnevezése és telephelyei

2.2.1 Tagintézmény hivatalos neve: *Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézménye*

2.2.1.1. Ügyviteli telephelye: 6448 Csávoly, Arany János utca 30.

2.2.2 Tagintézmény hivatalos neve: *Bajai Szentistváni Általános Iskola Arany János Tagintézménye*

2.2.2.1. Ügyviteli telephelye: 6447 Felsőszentiván, Szent István utca 19.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Bajai Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 6500 Baja, Kenderes u 5-7.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 027735

6. Köznevelési alapfeladatai

6.1. 6500 Baja, Dózsa György út 131-133.

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 420 fő)

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszédfigyatekos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 30 fő)

6.1.2. nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása

6.1.2.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 190 fő)

6.1.2.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.2.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.2.4. nemzetiségi nevelés-oktatás - horvát (nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás)

6.1.2.5. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszédfigyatekos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 20 fő)

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

6.2. 6448 Csávoly, Arany János utca 30.

- 6.2.1. általános iskolai nevelés-oktatás
  - 6.2.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 204 fő)
  - 6.2.1.2. alsó tagozat, felső tagozat
  - 6.2.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig
  - 6.2.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 20 fő)
- 6.2.2. nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
  - 6.2.2.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 204 fő)
  - 6.2.2.2. alsó tagozat, felső tagozat
  - 6.2.2.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig
  - 6.2.2.4. nemzetiségi nevelés-oktatás - német (nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás)
  - 6.2.2.5. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 20 fő)

6.3. 6447 Felsőszentiván, Szent István utca 19.

- 6.3.1. általános iskolai nevelés-oktatás
  - 6.3.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 174 fő)
  - 6.3.1.2. alsó tagozat, felső tagozat
  - 6.3.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig
  - 6.3.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 15 fő)
  - 6.3.1.5. egyéb köznevelési foglalkozás - tanulószoba, napköziotthonos ellátás
- 6.3.2. nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
  - 6.3.2.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 174 fő)
  - 6.3.2.2. alsó tagozat, felső tagozat
  - 6.3.2.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig
  - 6.3.2.4. nemzetiségi nevelés-oktatás - német (nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás)
  - 6.3.2.5. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 15 fő)

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 6500 Baja, Dózsa György út 131-133.

- 7.1.1. Helyrajzi száma: 6064; 6088
- 7.1.2. Hasznos alapterülete: 3671; 2261 nm
- 7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
- 7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonekezelői jog

7.2. 6448 Csávoly, Arany János utca 30.

- 7.2.1. Helyrajzi száma: 442
- 7.2.2. Hasznos alapterülete: 9693 nm
- 7.2.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
- 7.2.4. Fenntartó jogköre: vagyonekezelői jog

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

7.3. 6447 Felsőszentiván, Szent István utca 19.

7.3.1. Helyrajzi száma:	401
7.3.2. Hasznos alapterülete:	5492 nm
7.3.3. Intézmény jogköre:	ingyenes használati jog
7.3.4. Fenntartó jogköre:	vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Beiskolázási körzet:

Baja 1. körzet

OM 027735 Bajai Szentistváni Általános Iskola 6500 Baja, Dózsa György út 131-133.

Akácos utca teljes, Álmos utca teljes, Arasz utca teljes, Arató utca teljes, Bánk bán utca teljes, Bercsényi Miklós utca teljes, Bernhart Sándor utca 000029 végig Páratlan, Bernhart Sándor utca 000032 végig Páros, Boglya utca teljes, Borsai Jenő utca teljes, Botond utca teljes, Búzavirág utca teljes, Csaba utca teljes, Család utca teljes, Cséplő utca teljes, Csík utca teljes, Dobó István utca teljes, Dózsa György út 000001 000085 Páratlan, Dózsa György út 000087 végig Páratlan, Dózsa György út 000126 végig Páros, Dömötör utca teljes, Egyetértés utca teljes, Előd utca teljes, EMEL telep teljes, Eszperantó utca teljes, Fácán utca teljes, Farkas utca teljes, Garibaldi utca teljes, Géza fejedelem utca teljes, Hadik András utca teljes, Hun utca teljes, I. körzet tanya teljes, II. körzet tanya teljes, IV. körzet tanya 1/A-tól 16-ig Folyamatos, Illyés Gyula utca teljes, Jávorka Sándor utca teljes, Jobbágy utca teljes, Juhász Gyula utca teljes, Jurisich Miklós utca teljes, Kákony utca teljes, Kapisztrán utca teljes, Káposztáskert utca teljes, Karinthy Frigyes utca teljes, Károly Róbert tér teljes, Kárpát utca teljes, Kaszás utca teljes, Koppány utca teljes, Kőrös köz teljes, Lehel utca teljes, Levendula utca teljes, Lőrincz barát utca teljes, Madách Imre utca teljes, Magyar utca teljes, Mária utca teljes, Mártonszállási út teljes, Munkás utca teljes, Napraforgó utca teljes, Nádasdy utca teljes, Nimród utca teljes, Otthon utca teljes, Pandúr utca teljes, Pitypang utca teljes, Radnóti Miklós utca teljes, Remete utca teljes, Rozs utca teljes, Sárköz utca teljes, Sarló utca teljes, Sóház utca teljes, Szántó utca teljes, Székely utca teljes, Szekér utca teljes, Széna utca teljes, Szent Gellért utca teljes, Szent István tér teljes, Szent Margit utca teljes, Tass vezér utca teljes, Táltos utca teljes, Település szintű lakcímmel rendelkezők, Templom utca teljes, Téglás utca teljes, Tornyai János utca teljes, Vajk utca teljes, Vazul utca teljes, Vető utca teljes, Zengő utca teljes

Gazdálkodás

A fenntartó (Bajai Tankerületi Központ) meghatározza a köznevelési intézmény költségvetését. (Nkt.83§ (2)).

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. (Nkt.26§ (1))

Tanulmányi kirándulások

Az éves munkatervben előzetesen fel kell tüntetni osztályonként a tervezett tanulmányi kirándulásokat a megvalósítás hónapjában.

A tanulmányi kirándulások munkanapokon és tanítás nélküli munkanapokon kerülhetnek megszervezésre. Pihenőnapokon, tanítási szünetekben kizárólag csak önkéntes alapon szervezhető fakultatív programok kirándulások, amelyen való részvételre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák, tekintettel arra, hogy a foglalkoztatottnak heti két pihenőnapot biztosítani szükséges.

A pedagógus a tanulmányi kirándulás tervezetét az iskola igazgatójának a kirándulást megelőző legalább 1,5 hónappal korábban írásban bejelenti és megküldi (helyszínét, kísérők nevét, szálláshelyét, utazás módját, indulás és érkezés tervezett idejét).

A rendes munkaidőt meghaladó tanulmányi kirándulásokat a fenntartónak engedélyeznie kell.

A tanulmányi kirándulásokra vonatkozó szabályok:

- Tanulmányi kirándulás osztályonként egy tanévben legfeljebb egy alkalommal szervezhető.
- A testvérvárosi kapcsolatok, Határtalanul programok, egyéb táborok, fakultatív programnak minősülnek, amelyre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák részvételre, rendkívüli munkavégzés nem rendelhető el.
- A tanulmányi kirándulások időtartama:
Általános iskolában maximum 1 napos program szervezhető:
  - az alsó tagozatos tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 17:00 óráig vissza kell érkezni
  - a felső tagozatos tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 20:00 óráig vissza kell érkezni

Középiskolában maximum 2 napos program szervezhető:

- középiskolás tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 20:00 óráig vissza kell érkezni.

- A kirándulás részleteiről és annak várható költségeiről a szülőket írásban kell tájékoztatni, valamint kérni a hozzájárulásukat a részvételre és a költségek vállalására vonatkozóan.
  - A szülők kezeljék a kirándulással kapcsolatos befizetéseket.
  - A tanulmányi kirándulások esetén a rendes munkaidőt (napi 8 óra időtartam) meghaladó időintervallumra számolható el díjazás, ez az időtartam tekinthető rendkívüli munkavégzésnek.
    - Legalább 4 héttel a kirándulás megvalósulása előtt az intézmény igazgatója a rendkívüli munkavégzés elrendelésére vonatkozó engedélykérő lapot megküldi a fenntartó részére.
      - Amennyiben a fenntartó engedélyezi a rendkívüli munkavégzés elrendelését, arról intézmény igazgatója tájékoztatja a pedagógusokat.
      - Az intézmény igazgatója kirándulás lebonyolítását követő legkésőbb 5 napon belül a teljesítésigazolást megküldi a fenntartónak.

Testvérvárosi és iskolai cserekapcsolatok

A testvérvárosi és iskolai cserekapcsolatok, külföldi utak és nyelvi programok, nem kapcsolódnak közvetlenül köznevelési alapfeladat ellátásához. Ezek a programok a Pedagógiai Programban (26. oldal) fakultatív programként kerültek feltüntetésre. A testvérvárosi és iskolai cserekapcsolatok, külföldi programok önköltséges formában valósíthatók meg.

Iskolánk

Helyi sajátosságok

Intézményünk elvégezte az irányított önértékelést és a partneri igény- és elégedettségmérést, melynek során képet kaptunk partnereink igényeiről, elvárásáról, együttműködési készségükről, elégedettségükről. Ezeket az eredményeket felhasználtuk a Pedagógiai Program és a Helyi Tanterv írásakor.

Iskolánkban a sok éves átlag alapján a nyolcadikosok 13%-a gimnáziumban, 37,5%-a szakközépiskolában, 49,5%-a szakiskolákban tanul tovább. Az iskolák visszajelzése alapján tanulóink megállják a helyüket a választott iskolatípusban az első évben, 70%-uknak érdemjegye nem romlik.

Iskolánkban az elmúlt évekhez képest egyre több a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma. A családok nagy része a mezőgazdaságban és az ipari üzemekben dolgozott, mivel ezek a munkahelyek megszűntek, sokan váltak munkanélkülivé.

A felmérések, a tájékozódások alapján a hátrányos helyzet okai a következők:

- egyre fokozódó munkanélküliség,
- csonka család,
- egészségkárosodás (rokkantság),
- szülői gondoskodás hiánya.

A veszélyeztetettség okai:

- a szülők alkoholizmusa,
- a teljes gondoskodás hiánya.

A hátrányos és halmozottan hátrányos, illetve a veszélyeztetett tanulóinkat az osztályfőnök fokozott figyelemmel kíséri (családlátogatások, egyéni elbeszélgetések, szülővel, tanulóval).

Új problémaként jelentkezik az iskolában, hogy egyes szülők nem tesznek eleget annak a kötelezettségüknek, hogy gyermeküket rendszeresen járassák iskolába. Ennek következtében nőtt az igazolatlan órák száma és több esetben feljelentéssel kellett élnünk.

A szülők iskolai végzettsége nagyban befolyásolja, hogy tanulóink milyen ismeretekkel érkeznek iskolánkba. Ez a hozzáadott érték megállapításánál fontos kiindulási pont. Kihatással van később a gyermekek pályaválasztására is.

Ebből adódóan iskolánk egyik fontos feladata, hogy az ilyen szociális háttérrel rendelkező gyermekeket felkészítse a képességüknek megfelelő iskolatípusra.

A képzés szerkezete, a tanulás szervezeti formái

A Templom Utcai óvoda és a Benhart S. Utcai Óvoda nagycsoportosaiból tevődik össze legnagyobb részt első osztályosaink létszáma. Az óvodák és az iskola kapcsolata jó. A jó kapcsolattartás érdekében a két óvoda és az iskola több közös programot szervez az év folyamán.

A beiskolázás előtt nem kis gondot jelent, hogy azok a gyermekek, akik mentálisan egyébként igen jó képességűek, beszéd-és részképesség-zavaraik további megléte miatt képesek lesznek-e megállni helyüket a jó szintű anyanyelvi fejlettséget kívánó iskolarendszerben. A gyermekek között igen nagyok a képességbeli különbségek. Fontos a sajátos nevelési igény, a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet mielőbbi kiszűrése, illetve segítése.

A TÁMOP 3.1.4. keretében a hagyományokra támaszkodva „jó gyakorlatként” kidolgoztuk az **óvoda – iskola átmenet** programunkat, „A kímélő iskolakezdés” - t.

Célja az iskolai tanuláshoz szükséges kompetenciák megalapozása az alábbi területeken:

- mozgásfejlesztés (nagymozgások, keresztmozgások, finommotorika, téri tájékozódás, testséma)
- kommunikáció-és anyanyelvi fejlesztés (szókincs, ritmus, szájmotorika, légzéstechnika)
- percepció fejlesztése (vizuális, akusztikus, taktilis, kinezteziás)
- szociális kompetenciák (önismeret, énkép, együttműködés, önkiszolgálás)

További cél az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, partneri együttműködés erősítése szülőkkel, óvónókkal.

Az iskolánk által alkalmazott képesség-és készségfejlesztő módszerek bemutatásával az intézményünk vonzóvá tétele.

Nyílt napkeretében a szülők is megtekinthetik e játékos foglalkozásokat. Ezek a foglalkozások jó alkalmat nyújtanak a megfigyelésekre, adatgyűjtésre és a tevékenykedésen keresztüli sokoldalú fejlesztésre. Az iskolában tartott nyílt tanítási napok a szülőknek adnak lehetőséget az iskolában folyó oktató-nevelő munka módszertanába való bepillantásra. A tanév végén a leendő iskolások interaktív órán vehetnek részt az elsősökkel.

A télüző **kiszebábégetés** is remek alkalmat teremt az óvoda-iskola kapcsolat erősítésére. Zenével, tánccal, dallal egybekötve közösen szórakoznak intézményünk gyermekei.

A beiskolázási szülői értekezletek a leendő elsős szülők számára is a szülői kapcsolattartás egyik formája, mely során a szülőkkel elbeszélgetve igényeiket, elvárásaikat is megismerhetjük. Képet kapunk a családi körülményekről, szokásokról, jutalmazások, büntetések formáiról,

szülői attitűdökről. Ezekon az értekezleteken részt vesznek: az iskolavezetés és a leendő első osztályos tanítók, napközis nevelő.

Iskolánk 8 évfolyamos és nemzetiségi horvát nyelvet oktató intézmény.

Intézményünkben több mint 200 éve folyik kisebb-nagyobb megszakításokkal horvát nemzetiségi nyelvoktatás. Mindezt a lakóközvet nemzetiségi összetétele is indokoltá teszi. Küzdve az utóbbi évtizedek súlyos asszimilációja ellen, minden törvényes eszközt felhasználunk, hogy a nemzetiségi nyelvoktatás ne szakadjon meg. Mivel intézményünkben adottak a szakmai feltételek (diplomával rendelkező, anyanyelvi szinten beszélő pedagógusok, vezető) a nyelvoktatás már az iskola beiskolázási körzetébe tartozó Templom Utcai Óvodában elkezdődik, majd folytatódik az iskolában.

Iskolánkban hagyomány, hogy nyolcadik osztályos tanulóink az év végén **záróvizsgát** tesznek matematikából, magyar nyelv és irodalomból, történelemből, nemzetiségi horvát nyelvből és a tanult idegen nyelvből. A záróvizsga tantárgyait a nevelőtestület közösen választotta, mert véleményük szerint ezek az alappillérei a továbbtanulásnak, és itt rendszerezik négyévi tudásukat. A vizsga eredményről tanúsítványt kapnak. Az elért eredmény beleszámít az év végi tantárgyi osztályzatba (kétszeres témazáró értékű). Horvát nyelvből csak a nyelvet tanuló diákok vizsgáznak.

A tanulók érdeklődése és a kollégák vállalásai alapján alsó és felső tagozaton szakköröket működtetünk a tehetséges tanulók fejlesztésére.

A gyengébb tanulóinknak a korrepetálási órákon, a fejlesztő foglalkozásokon, és a napközis foglalkozás keretében biztosítjuk a felzárkóztatást.

Az egészséges életmódra nevelést a testnevelési órák (úszás), a mindennapos testnevelés, a tömegsport foglalkozások, szabadidős foglalkozások (túra, korcsolyázás), osztályfőnöki órák, védőnő foglalkozásai is biztosítják.

Iskolánkban a Liszt Ferenc Zeneiskola kihelyezett tagozata működik.

Az intézményi hagyományok ápolása

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos aktuális feladatokat, időpontokat, valamint a felelősöket a nevelőtestület az iskola éves munkatervében határozza meg.

Az intézmény hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei

- A legjelentősebb történelmi eseményekről való megemlékezés iskolai ünnepély formájában minden esztendőben megtörténik. A tanulóközösség a feladatra felkért pedagógusok koordinálásával műsort készítenek.

- Az iskolai ünnepély keretében, műsorral történő megemlékezések helyi szinten, az éves munkatervben szabályozottak, mint pl. az aradi vértanúk mártírhalálának évfordulójáról, az 1956-os forradalom eseményeiről, március 15-ről, a nemzeti összetartozás napjáról való méltó megemlékezés.
- A tanévzáró ünnepélyünk keretében osztjuk ki a jutalomkönyveket, és a bizonyítványokat.
- A ballagási ünnepélyünk keretében méltó módon búcsúztatjuk el a végzős tanulóinkat.
- Iskolaközösség keretében is megünnepeljük a karácsonyt.
- Közkedvelt hagyományos rendezvényünk a szüreti és a farsangi bál.
- *A tantárgyi hagyományaink* főként konkrét tantárgyakhoz kötődnek. Tanulmányi és sportversenyeket rendezünk iskolai és városi szinten. Lehetőségünk szerint bekapcsolódunk a helyi, a megyei és az országos tanulmányi-, kulturális- és sportversenyekbe.
- *Értékelési hagyományaink* erősítik kiemelkedő tanulóink elismerését. Az évközi munkáért igazgatói, osztályfőnöki, szaktanári, diák-önkormányzati dicséretet kaphatnak tanulóink. A tanévzáró ünnepélyen a kitűnő tanulmányi eredményt elért, példás magatartású és szorgalmú, valamint az öt igazgatóit kapott diákjaink könyvjutalomban részesülnek. Minden évben megválasztásra kerül az „Év diákja” és az „Év sportolója”.
- Az iskolai élet eseményeiről, eredményeiről rendszeresen beszámol az iskola honlapja (www.szamk.hu), a diákönkormányzati faliújság, az iskolai évkönyv, a Bajai Televízió, a Bajai Rádió, az országos horvát média.

*„A legtöbb, amit gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.”
(Goethe)*

1. NEVELÉSI PROGRAM

Küldetésnyilatkozatunk:

Olyan iskolát szeretnénk, amely kölcsönös meglepedettségben alapuló rugalmas és alkalmazkodó partnerközpontú iskola, melyben a gyermekközpontúság a vezérlő elv.

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Intézményünkben mindenki azért dolgozik, hogy tanítványaink testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődése, közösségi szelleme, emberi minősége napról napra pozitív irányba változzon. Mindezeket a szülővel, a családdal együttműködve kell megvalósítani.

Az eszköz, a tempó, a módszer megválasztása, a tananyag súlypontosítása, a fejlesztés strukturálása, a törvényben is megfogalmazott pedagógiai szabadság.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.

Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

Minden fajta tevékenység kiinduló eleme a motiváció. Első helyen kell említeni a sikerélményt, mert a siker megerősíti a tanulót abban, hogy jó tanulni, érdemes dolgozni.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.

Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.

Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.

Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.

Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.

Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.

Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

1.2. Intézményi elvárások a pedagógusokkal szemben

Pedagógiai módszertani felkészültség

- Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.
- Az elsajátítandó ismereteket több oldalról és többféle módszerrel közelíti meg.
- Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.
- A mindennapi gyakorlatban eléri tanítványainál, hogy az online információkat használni tudják a tanulásban, ismeretszerzésben.
- Munkája során változatosan használja az oktatási módszereket és taneszközöket, törekedve a kulcskompetenciák megfelelő fejlesztésére.
- Felméri a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló megismerési technikákat alkalmaz.
- A differenciálás megfelelő módja, formája jellemző. A tevékenységek tervezése során a módszertani kérdések mellett a tanulók képességeit, értelmi, érzelmi és szociális helyzetét is szem előtt tartja. Módszertana megfelel a tanulócsoporthoz, összetételének, életkori sajátosságainak.
- Az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi.
- A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások során felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában.

- A taneszközöket az adott feladatoknak, az osztályok összetételének megfelelően használja, mind a hagyományos, mind a digitális anyagok értékeit szem előtt tartja.
- Fogalomhasználata pontos, következetes.
- Kihhasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt).
- Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.

Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

- A NAT, a Kerettanterv, az iskola helyi tanterve és az iskolai munkaterv alapján elkészíti témakörökre és órákra bontott tanmenetét.
- A tanmenet elkészítésekor figyelembe veszi a tanulócsoporthoz tartozó összetételét, életkori sajátosságait és előzetes tudását, a korábbi mérési értékelési eredményeket is.
- A tanmenet elkészítésekor figyelembe veszi a tanulócsoporthoz tartozó összetételét, életkori sajátosságait és előzetes tudását, a korábbi mérési értékelési eredményeket is.
- Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.
- A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.
- Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.

A tanulás támogatása

- Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.
- Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- Az iskolai Házirendnek és Pedagógiai Programnak megfelelően biztosítja a tanulóknak a bizalomteli légkört és a javítási lehetőséget.
- A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára.

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel

küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

- A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.
- Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani - vagy a megfelelő szakembertől segítséget kérni.
- Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése; esélyteremtés; nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység; osztályfőnöki tevékenység

- Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit (pl. változatos tanórán kívüli tevékenységek, kooperatív technikák a tanórán, megbeszélés alapján projektek).
- Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.
- Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait, tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.
- A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját.
- Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.
- A kialakult konfliktusokat időben felismeri, és a kialakított, a tanulók számára is ismert szabályrendszer szerint kezeli.

Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

- A tantervi követelményeket a tanulócsoportok adottságainak megfelelően érvényesíti.
- Ennek érdekében tudásszintmérő feladatlapokat készít a tanév során.
- Az értékelés során a tanulók írásban és szóban is felelnek. Ezenkívül lehetőséget ad megfelelő egyéni munka bemutatására is (pl. kiselőadás, prezentáció, gyűjtőmunka stb.).
- Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek.
- A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.
- Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.

- Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

- Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

- Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Az iskolai szakmai közösség érdekében kezdeményező, az innovatív közös munka aktív résztvevője.
- A partnerek igényeit szem előtt tartva igyekszik az infokommunikációs eszközök nyújtotta lehetőségek kiaknázására.
- Nyitott, őszinteségen alapuló kulturált kommunikáció jellemzi.
- Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Feladatait az iskola elvárásai szerint oldja meg.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

- Saját pedagógiai gyakorlatát, önértékelési feladatait folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Iskolán kívüli szakmai csoportokkal aktívan együttműködik.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.

1.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.

Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.

Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.

Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.

Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.

Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.

Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.

Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.

Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.

Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

Saját órájáról indokolt esetben tanulót elengedhet.

Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.

Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.

A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.

A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

alaposan ismeri tanítványait,

az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,

segíti a tanulóközösség kialakulását,

koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,

aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel,

figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,

minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,

szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogathat a GYIV szakemberével, rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,

ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,

saját hatáskörében - indokolt esetben - évi hat nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,

osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében, az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére, részt vesz a munkaközösségek munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.4. A nemzetiségi nevelés és oktatás szerepe és célkitűzései

Iskolánk sajátos arculatának legfőbb eleme a német és a horvát nemzetiségi nevelés és nyelvoktatás. A Bajai Szentistváni Általános Iskolában nemzetiségi horvát és idegen nyelvi német, míg tagintézményben, Csávolyon és Felsőszentivánon német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, melynek hosszú időre visszanyúló hagyománya van.

A nemzetiségi oktatás feladatai

Nemzetiségi iskola lévén kiemelt feladatunk: a nemzetiségi kultúra megismertetése, annak ápolása, a hagyományok őrzése, a német és a horvát nemzetiség történelmi, földrajzi és népismereti tananyagának, a német és a horvát nyelvnek minél magasabb szintű elsajátítása, a legjobbaknak az alapfokú nyelvvizsga megszerzése a 8. osztály végére.

A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van a nemzetiségi nyelv tanulásának. A nyelv lehetővé teszi a német és a horvát nemzetiség és az anyanemzetek irodalmi értékeinek megismerését, és fontos közösségalkító, és - megtartó erő.

Ennek érdekében törekszünk:

- a német és a horvát nyelv szóbeli és írásbeli megértésének, illetve használatának kifejlesztésével a német és a horvát nyelvnek művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának elősegítésére;
- a hazánkban élő német és horvát nemzetiség népköltészetének, zenei, irodalmi és képző- és iparművészeti alkotásainak, szokásainak és hagyományainak megismertetésére és ápolására;
- a német és a horvát nemzetiség történelmének, anyanyelvi kultúrájának, hon- és népismeretének oktatására;
- Németország és Horvátország életének, kultúrájának és történelmének, valamint a német és a horvát nyelvterület országainak megismertetésére;
- a különböző kultúrák értékeinek bemutatásával toleranciára, a másság elfogadására, vállalására és megbecsülésére nevelni.

A nemzetiségi nevelés-oktatás tartalma

- A nemzetiségi nyelv tanulásának biztosítása
- A nemzetiségi népismeret oktatása

- A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája
- A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe
- A kisebbségi jogok megismerése és gyakorlása
- A kisebbségi önismeret kialakítása.

A nemzetiségi tartalmak az órateremben önálló tantárgyként (a német és horvát nyelv és irodalom, valamint népismeret), de tanórán kívüli tevékenységként (szakkör, népdal-, tánc- és színjátszó körök, játszóház, zenekar, kirándulások stb.) is megjelennek. A nemzetiségi népismeret oktatásának egy-egy részterületét az önálló tantárgy mellett az 1-4. osztályokban a környezetismeret, rajz, ének és a technika és életvitel tantárgyakban, az 5-8. osztályban a testnevelés, illetve természetismeret, történelem, földrajz, rajz, technika, ének tantárgyakban tantárgyai koncentráció formájában jelenik meg, továbbá népismereti tartalmak a német nyelv és irodalom tantárgy ismeretanyagában is szerepelnek.

Testvériskolai kapcsolat a Bajai Szentistváni Általános Iskola és a horvátországi Labin városban működő Ivo Lola Ribar Általános Iskola között

A horvátországi Labin és Baja város között megkötött testvérvárosi együttműködési megállapodás keretében részt veszünk a két város programjainak megvalósításában.

Az együttműködést elsősorban a labini Ivo Lola Ribar Általános Iskolával kívánjuk megoldani, konkrétan megfogalmazott rövid és hosszú távú elképzelések, célok és feladatok megjelölésével, a protokolláris jelleg mellőzésével. A labini Ivo Lola Ribar Általános Iskola 2014 februárja óta testvériskolánk.

Kapcsolattartás formái:

- Tanulók utaztatása Labinba, illetve Bajára, közös programok szervezése.
- Közös szakmai eszmecsere, tapasztalatok pedagógusok részére, Labinban és Baján.
- Szakmai anyagok cseréje.

Ezek a programok fakultatív jellegűek, önköltséges formában valósíthatók meg.

1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálnak.

Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).

Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

A személyiségfejlesztés tanórai lehetőségei:

- Differenciált képességfejlesztés.
- Kommunikációs képesség fejlesztése.
- Tanítási tartalmak feldolgozása során a kíváncsiság, az érdeklődés kielégítése mellett az akaraterő, a kitartás, a felelősségtudat fejlesztése, az érzelmek gazdagítása.
- A tanulás, a munka örömeinek megtapasztalása, sikerhelyzetek teremtése.
- Önállóságra való törekvés segítése.
- A kreativitás fejlesztése.
- Az esztétikai érzék fejlesztése.
- A helyes énkép kialakítása.
- A társas kapcsolatok kibontakoztatása.

A személyiségfejlesztés tanórán kívüli lehetőségei:

- Tehetséggondozás, önmegvalósításra törekvés fejlesztése, erősítése.
- Öröm, sikerérzés biztosítása, önbizalom növelés.
- A kudarc helyes kezeléstechnikáinak megismertetése.
- Értékítélet, kritikai érzék alakítása.
- Együttes élmény átélése az osztálytól eltérő közegben.
- Együttműködési képesség alakítása.
- Helyes konfliktuskezelés és döntési készség elsajátíttatása.
- Test és a lélek harmonikus fejlesztése.
- Mozgásigény kielégítése, mozgáskultúra megalapozása.
- Egészséges életvitel, helyes fogyasztói szerep alapvető ismereteinek közvetítése.
- Kulturált versengési stílus kialakítása.
- Utánpótlás-nevelés.
- Fejlesztő beszélgetések az önismeretet fejlesztésére.
- Kulturált magatartásformák gyakorlása.
- Tolerancia.
- Európaiság, hazaszeretet, nemzeti öntudat formálása.
- Tiszteletadás az ember teremtette értékek iránt.
- A társas kapcsolatok illemének, etikájának gyakorlása (barátság, szerelem).
- Az elutasító magatartás kibontakoztatása a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog,) vonatkozásában.

1.6. Digitális eszközök használata a tanítási-tanulási folyamatban

A jelen társadalmi helyzetben a legkisebbek egy része már az iskolába lépés előtt is rendelkezik a digitális kompetencia egyes – sokszor igen esetleges – elemeivel. A tanító építhet ezekre, illetve a gyerekek érdeklődésére. Ugyanakkor a számítógép és a mobil kommunikációs eszközök használata során az iskolában a tudatosságra, a kritikai attitűdre, a szelekció képességére, az értelmes és ésszerű felhasználásra kell nevelni. A digitális médiumok révén elérhető információ tömeg kezelése, szűrése, kritikája és az ezekre épülő használat elképzelhetetlen az anyanyelvi kompetenciák, a tudatos nyelvhasználat, a kritikai és morális érzék nélkül, ezek elsődlegesen a technikai kezelhetőséggel szemben.

Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztését támogatjuk az digitális eszközök használatával. Minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosítunk iskolai kereteken belül az iskolai digitális eszközökhöz.

Célunk a digitális képességek, a digitális írástudás fejlesztése, a digitális eszközök tanulás szolgálatába történő állítása. A tanulói tevékenységek, oktató-nevelő munkánk hatékonyságát segítő pedagógiai módszerek, eljárások, eszközök:

- önálló tanulást segítő eszközök alkalmazása a tanítás során, IKT és digitális eszközök - számítógép, más iskolai vagy saját eszköz - internetkapcsolat, prezentációs eszközök használata, hozzáférhetőség a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárakhoz
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása.

A digitális eszközök használatának iskolai szabályait és a számítógépes terem rendjét az iskola Házirendje tartalmazza.

1.7. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (énekek, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése

A betegség fogalma

A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata

A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata

Balesetek, baleset-megelőzés

A lelki egészség

A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs

A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)

A média egészséget meghatározó szerepe

Fogyasztóvédelem

Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat
az egészséges életvitel kialakításához,
a helyes értékrend felépítéséhez,
az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,

az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

az egészséges táplálkozás,
a mindennapos testnevelés, testmozgás,
a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

az egészségkultúráltság emelése,
olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
az életvezetési képességek fejlesztése,
a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
a feladatok végrehajtását szolgáló program,
az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

az egészség megtartása, fokozása,
az egészség visszaszerzésére irányuló és a
személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
Öltözködés
Higiénia, tisztálkodás
Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és
függőségek) megelőzése
Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetőségével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

Hallás
Látás
Gerinctartás
Lúdtalp
Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.

Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.

Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.

Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.

Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.

Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.

Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakos elkerülésének módját.

Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.

Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.

Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

Életviteli feladatok

Tanórai feladatok

Tanórán kívüli feladatok

1. Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

2. Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.

„Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

3. Tanórán kívüli feladatok:

Szakkörök

Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)

Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások

Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

Testnevelésórákon

Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve

Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében

Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján

Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét

Sportversenyek lebonyolítása

Az iskola sportköre tagja a Diáksport Szövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

Játékok

Foglalkoztató előadások

Közösségépítés

Művészetek

Programok

Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.

Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények, szakrendelők.

4. Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

a tájékozottság,

a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

Az egészség fogalma

Az egészség mint érték

Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése

Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások

Lelki egészségvédelem

Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban

Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés,
veszélyes környezet

Egységellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi
vizsgálat stb.)

A betegségek megelőzései

Orvoshoz fordulás

- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség

Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban

Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok

A napi táplálkozás aránya

Teljesítmény és táplálkozás

Testsúlyellenőrzés

Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)

Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság

Aktív és passzív pihenés

A fitness paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere

Rendszeresség

A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)

Kifáradás, jelzőrendszer

A pihenés szerepe – aktív-passzív

Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

Testünk felépítése és védelme

Változások a serdülőkorban

A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum

Testünk tisztántartása: testrészek higiénája, fehérmű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei

Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

A serdülés hatása a személyiségre

Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság

Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet

Fiúk, lányok barátsága

Kirívó magatartás, utánzás

Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

Élvezeti szerek hatásai

Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség

Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés

Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés

Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,

Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása

Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, számítógép, televízió

Szexuális kultúra

Érzelmek, barátság, változások kora

Személyiségfejlődés

Érettség

Kapcsolati kultúra

Felelősség, erkölcs

Egészséges környezet védelme

Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet

Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme

Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos

Új technológiák káros következményei

Hulladék csoportosítása

Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély

Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

Az emberi test felépítése

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai

Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás

Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben

Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer

Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

5. *Visszacsatolás:*

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős

tevékenységekben a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. Az osztálykirándulások egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. Sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknak a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

1.8. Környezeti nevelés

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Öko szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:

- a munkaközösség vezetője a tanév végén beszámolót készít a tanulók és a nevelőtestület környezettudatosságáról
- mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra.
- minden évben elkészíti öko-munkatervét az iskolavezetés, a tanárok, az alkalmazottak, a tanulók bevonásával
- az iskola arculata határozottan képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus/környezetbarát, egészséges/ életvitel pedagógiai értékeit, környezettervet készít
- kapcsolatot tart fenn aktív, a fenntarthatóságért tevékenykedő szervezetekkel
- oktató-nevelő munkájában kiemelt helyet ad a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységeknek, bekapcsolódik a helyi településfejlesztésbe
- pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulószervezési formák/téma napok, témahetek/
- a szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskola helyi tantervének és az iskolai munkatervnek (a szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel)
- az iskolában van környezeti nevelési –öko-munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a reál, humán, művészeti tárgyak és a testnevelés tanárai, továbbá a technikai személyzet
- a diákokat bevonja az őket érintő döntések előkészítésébe, a diákönkormányzatban van környezetvédelmi felelős
- a házirend kiemelten foglalkozik az iskolában és környékén lévő természeti és épített értékek védelmével

- a nevelőtestület jártas a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában és ezt alkalmazza is
- az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében
- minden tanév munkaterve tervez az ökoiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat
- belső-és külső kommunikációs csatornái /honlap, faliújságok, helyi újság, közösségi oldal/ tükrözik az ökoiskolai célokat
- együttműködik más, hasonló szemléletű iskolákkal, kiemelt feladat a partnerkeresés, partnerkapcsolat kialakítása
- az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott; fokozott figyelmet fordít a madárvédelemre, a komposztálásra
- az iskolai étkeztetés célja az egészséges, tápláló ételek és italok kínálása

Környezetbarát iskolai szemlélet:

- amelyben meghatározó szerep jut a *környezeti nevelésnek valamint a fenntarthatóság* kérdéskörének.
- amely lehetőséget biztosít tanulói számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, napközis Erzsébet-tábor, nyári Erzsébet élménytábor, vándortábor, Lázár Ervin Program, projektek), ezzel elősegíti a tanulók *környezettudatos magatartásának* kialakulását
- amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a *helyi környezeti* problémák vizsgálatában, megoldásában (pl. lomtalanítás, szemétszedés)
- amely technikai- gazdasági szinten igyekszik *takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.*

A környezeti nevelés és öko programok szinterei iskolánkban

1. Öko projektek, témahetek

- globális és helyi környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- a természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása
- a gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése

- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés –hulladékkezelési program, válogatott hulladékkezelésre szoktatás
  - A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés- kerékpáros és gyalogos közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése
  - A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
  - A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása
  - Ökológiai gondolkodásmód kialakítása, fokozása a diákokban, szülőkből és a tanárokból
- A témában kiírt pályázatok figyelemmel kísérése

A célok eléréséhez szükséges kompetenciák:

A pedagógusok minősítési rendszerében 7. kompetenciaként jelenik meg a környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja mely,

- segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit,
- kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit,
- lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik,
- segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Készségek kialakítása és fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- problémaérzékenység,
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- értékelés és mérlegelés készsége.

2. Hulladékgyűjtési program

- papírgyűjtés évente kétszer – őszi, tavaszi
- használt elem gyűjtés folyamatosan a kihelyezett gyűjtőedénybe
- PET palack gyűjtés
- vasgyűjtés és háztartási elektronikai hulladék akciószerű gyűjtése

3. „Tegyük szebbé környezetünket!”

- az iskola kertjének, parkjának megújítása és folyamatos gondozása
- új növények telepítése - fűszerkert, sziklakert, egyéb dísnövények
- a komposztálandó zöld hulladék, avar, stb. összegyűjtése és komposztálása
- madáretető, madárodúk kihelyezése, téli madáretetés – madárbarát program elindítása
- iskola „zöldítése”; célunk, hogy a folyosókon és az intézmény közös használatú belső helyiségeiben minél több dísnövény legyen
- az osztálytermek dekorálásánál elsődleges szempont az élő növények száma és ápoltsága
- öko falújság, hirdetőtábla

4. Energiatakarékosság

- diákokból álló csoport rendszeres ellenőrző sétája, „őrjárata” az iskola egész területén – vízcsapok, világítás, szellőztetés-ablakbezárás stb., diákok figyelmeztetése, figyelemfelkeltő plakátok, írások közzététele az öko hirdetőtáblán
- energia-, víz- és papírfogyasztás minimalizálása, csapok elzárása. A termekben, folyosókon a szükségleteknek megfelelő időben égjen csak a lámpa
- a fénymásoló papír-fogyasztás csökkentése, a kétoldalas papírhasználat ösztönzése (pl. selejt). papírok röpdolgozat írásra tökéletesek
- környezetbarát tisztítószer használata lehetőségekhez mérten

5. Egészséges életmódra nevelés

- egészségnevelési projektek, témahetek
- cél az étkezéssel kapcsolatos műanyag hulladék (tejes és joghurtos poharak, flakonok) csökkentése és szelektív gyűjtése
- ballonos vízadagoló automata kihelyezése a folyosóra
- kerékpáros és gyalogos közlekedést népszerűsítő programok (Tavaszi kerékpártúra)
- sportnapok, diákolimpiák

6. Szabadidős programok

- jeles napokhoz, környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó programok: állatok világnapja, Föld napja, víz világnapja-happy hét, madarak és fák napja
- túrák, kirándulások: hétfégi és nagyobb lélegzetű kirándulások szervezése, természetjárás
- szűkebb környezetünk természetvédelmi értékeinek meglátogatása (Határtalanul, őszi és tavaszi Mecsek túra, Planetárium)
- környezetvédelmi vetélkedőkön való részvétel (pl. Kék bolygó, Vaskóné Heller Judit emlékverseny, Csepptől az óceánig, az aktuálisan megjelenő pályázatokon való részvétel)
- ismeretterjesztő előadások (egészségnap keretében: méhek munkája, mézkóstolás, reformkonyha, kozmetikus, fodrász, védőnő)

1.9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.9.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.

A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.

A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.

Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.

Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.

A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.

Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.

Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.

Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.

Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.9.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,

többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,

a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,

személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,

teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),

a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,

az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;

az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

1.9.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

1.9.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

Differenciált tanórai munka

Tehetséggondozó programok

Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre

Felkészítés középiskolai tanulmányokra

Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése

Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

1.10. A tanítás-tanulás folyamatát segítő tevékenységrendszer- napközi otthon

A napközi otthon alapelvei:

- alakítson ki nyugodt, meleg, szeretetteljes légkört, amelyben a gyerekek jól érzik magukat
- az életpálya-építési kompetenciák eredményes fejlesztése érdekében a pedagógusnak törekednie kell az iskola és a család folyamatos együttműködésének biztosítására is
- nevelőmunkában egészséges arányban fonódjon össze az egyéni és közösségi, valamint a szervezett keretek közt folyó és a kötetlen tevékenységek
- biztosítja a tanulók számára a napi ritmust, ezzel együtt a szokásrend elsajátításával alakítson ki biztonságérzetet délutáni elfoglaltságukban
- az ott folyó munka erősítse a tanulóknál az aktivitást, alakítson ki bennük pozitív munkaszokásokat, gyakoroltassa az emberre jellemző magatartást a közösségi érintkezésben
- alakítson ki olyan szegregációmentes együttnevelési környezetet, amelyben a gyerekek képesek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben találják meg helyüket. Fejlessze szociális motívumaikat (szociális kompetencia fejlesztése).
- a napközi otthonos tanulmányi munka hatékonyan segítse a tanulók házi feladatainak elkészítését, alakítson ki jól alkalmazható, célszerű tanulási módszereket, fejlessze a kompetenciákat, szervezze meg a gyakorlást
- alakítsa úgy a tanítás-tanulás nevelés folyamatát, hogy rendszeressé váljanak az alkotó jellegű feladatok. Vezessen be újszerű tanulásszervezési eljárásokat a csoportmunka és pármunka szervezeti formák alkalmazásával.
- teremtsen lehetőséget az életkori sajátosságok figyelembevételével a pihenésre, regenerálódásra, szabadidő igényes eltöltésére, művelődésre

- a napközi otthon szabadidős foglalkozások szervezésével valósítsa meg a tanulók személyiségének többoldalú (értelmi, erkölcsi, testi, esztétikai) fejlesztését, teremtsen élményszituációkat, melynek révén aktív, öntevékeny, kreatív képességek kialakítását segíti elő
- tervezzen olyan szórakoztató és izgalmas tevékenységeket, melyek kapcsolódnak az iskolai projekthez, illetve témahéthez
- a napköziben következetes neveléssel valósuljon meg a környezetéhez alkalmazkodni tudó, az iskolai és a társadalmi normákhoz igazodó, fegyelmezett, illemtudó gyermek
- a napközi otthonban folyó munka igazodjon az előzetesen elkészített (éves, heti, havi, napi) tervekhez, de mindig tartsa szem előtt a rugalmasság elvét, igazodva a tanulók fejlettségi szintjéhez és igényeihez

A napközi otthon munkáját meghatározó célok:

- gyermekközösségek demokratikus működtetése
- a gyermekek egészségi állapotának és életminőségének védelme, megőrzése
- szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése, összehangolása az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal
- stabil és színvonalas oktatómunka biztosítása, kompetencia alapú oktatás bevezetése a tanóra keretein belül
- kulturális érdeklődés kielégítése és fenntartása
- életkorhoz igazodó pihenés, ellazulás, játék biztosítása.

.A napközi otthon fő tevékenységi rendszere:

- Egészséges életmódra nevelés: személyi-és környezethigiéncia, étkezési kultúra kialakítása, mentális higiénia elősegítése.
- Erkölcsi nevelés: preferált magatartásmódok kialakítása, viselkedéskultúra fejlesztése, negatív irányú személyiségfejlődés kiküszöbölése.
- Szociális nevelés: az együttélés (társas-közösségi kapcsolatok) és az önálló életvezetés szabályainak kialakítása az együttműködés, tolerancia, szolidaritás, felelősségtudat jegyében.
- Sikeres munkaerőpiac alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- Hatékony tanulászervezés, differenciált tanulásirányítás, egyéni különbségek figyelembe vétele, tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése.
- Szabadidős foglalkozások szervezése.

A napközi működési rendje:

- tanórákat követően gyülekező a napközis teremben
- játék, szabadidő az udvaron
- tisztálkodás, étkezés az ebédlőben
- kötetlen, ill. kötött foglalkozások
- játék, tisztálkodás, ráhangolódás a tanulásra, gyakorlás
- házi feladatok elkészítése
- (felső tagozaton ezt követően hazaindulás)
- uzsonna, szakkörök, szabadidős tevékenységek, játék, levegőzés
- 16.00-16.30 rendrakás, elköszönés, hazaindulás

Képességfejlesztés a napköziben:

Kulcskompetenciák kialakítása a napközis komplex tevékenységrendszer közben:

- egészséges életmód, helyes életvezetés képessége
- konstruktív együttműködés képessége, tolerancia, szolidaritás
- lényegkiemelő képesség
- hatékony problémamegoldó képesség, önállóság
- sikeres kommunikációs képesség, önbemutató
- gazdag kifejező képesség
- felelős, adott helyzetnek megfelelő döntési képesség, önérdek-érvényesítés és konfliktuskezelés
- kudarctűrő
- szabálykövető képesség, sportszerűség

1.11. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulások, hittan csoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölcser erősítésével.

A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.

A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.

Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.

Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.

A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.

A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét kulturáltan elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a Házirend tartalmazza.

1.12. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Családlátogatás

Az osztályfőnök és a napközis nevelő családlátogatáson – a szülővel előre egyeztetett időpontban- tájékozik a tanuló szociális körülményeiről, a gyermek neveltetéséről. Szükség esetén a gyermekvédelmi felelősök önállóan vagy az osztályfőnökkel, gyermekvédelmi szakemberrel közösen keresik fel a családot a fennálló probléma kezelésére.

Szülői értekezlet

Az iskolai éves munkatervben beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola igazgatója, az osztályfőnök rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására. A szülői értekezlet céljainak megvalósításában külső közreműködő is bekapcsolódhat.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatban. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat heti rendszerességgel tartjuk, az órarendben rögzített időpontokban. Fogadóórát minden nevelő tart. A gyermekvédelmi felelősök heti rendszerességgel végzik ezt a tevékenységet. A felső tagozatos szülői értekezletek előtt egy órával a szaktanári fogadóórákon szintén van lehetősége a szülőknek érdeklődni gyermeke tanulmányi előmeneteléről.

A szülők tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről az elektronikus napló, a tájékoztató füzetek valamint az üzenő füzetek által. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel. Az osztályfőnök rendszeresen figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

Digitális bizonyítványok

Iskolai nyomtatványok a tanulmányi rendszer alkalmazásával, a személyiségi, adatvédelmi és biztonságvédelmi követelmények megtartásával elektronikus úton készülnek el. Köznevelési intézmények rendeltetésszerű működésük során a köznevelésért felelős miniszter által jóváhagyott, az állam által díjmentesen biztosított tanulmányi rendszert kötelesek használni.

Az év végi bizonyítványt is a tanulmányi rendszer alkalmazásával, elektronikus úton kell elkészíteni. Az iskolai bizonyítvány az iskola igazgatójának elektronikus aláírásával ellátott digitális biztonsági okmány formájában kerül kiállításra. A digitális biztonsági formában kiállított bizonyítvány közokiratnak minősül. A digitális bizonyítványt a tanulmányi rendszerben miniszteri rendeletben meghatározott ideig kell megőrizni azzal, hogy a hosszú távú megőrzéséről is gondoskodni kell.

A tanulmányi rendszerben kiállított, tárolt és nyilvántartott digitális bizonyítványról kizárólag az arra jogosult tanuló vagy a tanuló szülőjének a tanulmányi rendszeren keresztül is előterjeszthető kérelemre hiteles papír alapú másolatot (a továbbiakban díszpéldány) kell kiállítani.

Formai és tartalmi követelmények: A díszpéldányon fel kell tüntetni a tanulmányi rendszer által generált és nyilvántartott egyedi azonosítót és azt, hogy a papír alapú hiteles másolat a digitális bizonyítvány hiteles másolata. A papír alapú hiteles másolatot eredeti aláírásával hitelesítenie kell a kiállítónak és az intézmény igazgatójának továbbá a díszpéldányt az intézmény hivatalos körbélyegzőjével el kell látni. A díszpéldány első példánya ingyenes, a második példányért kormányrendeletben meghatározott térítési díjat kell fizetni.

A digitális bizonyítványok bevezetésének ütemezése: első alkalommal a 2025/2026 tanévben az iskola kezdő évfolyamán, majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben kell alkalmazni.

Nyílt nap

Az iskola a tanév során a munkatervben rögzített időpontokban nyílt napokat tart. Célja bepillantást adni az iskola életébe, információt adni az intézmény által indított osztályokról, a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekről. A nyílt napon szülők és pedagógusok is részt vehetnek. Időpontjait az éves munkatervben rögzítjük. Nyílt napot tartunk: - évente legalább egyszer az egész iskolára kiterjedően, az éves munkatervünkben rögzített időpontban, - a leendő első osztályosoknak és szüleik számára a beiratkozás előtti időszakban. A szülő előre bejelentett időpontban, intézményvezetői engedéllyel részt vehet a gyermeke tanítási óráján, óráin. A pedagógus a szülők számára a nyílt nap időpontjától eltérően is tarthat nyílt órákat.

A szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség működtetése. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata a tanulói jogok érvényesülésének, a pedagógiai munka eredményességének figyelemmel kísérése, valamint az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is. AZ SZMSZ, a Házirend, a Pedagógiai Program elfogadása előtt véleményez.

Egyéb kapcsolattartási formák

Iskolai rendezvényeken, osztályközösség programjai során, pályázati tevékenységekben is szerepet vállalhatnak és vállalnak a szülők. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák, az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök foglalkoznak. Osztályfőnöki órákon, osztályprogramokon és egyéb szintereken nyilváníthatnak véleményt, alakíthatják kapcsolataikat, közösségeiket – pl. faliújság, iskolaújság, honlap, iskolarádió.

A nemzeti köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a Házirend, a Szervezeti és működési szabályzat, valamint a Pedagógiai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a Diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A

dokumentumok tanulói véleményezése a Diákönkormányzat hatásköre az annak Szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Pedagógusok együttműködése

- A pedagógusok a tanulók fejlődése érdekében minél szélesebb körben együttműködnek szakmai és nevelési kérdésekben. A pedagógusok a nevelés-oktatás során együttműködnek: - nevelési értekezletek, osztályozó értekezletek során
- az intézmény összes pedagógusa és a pedagógiai munkát segítő munkatársak részvételével az intézmény érintő működési és szakmai kérdésekben;
- szakmai munkaközösségek ülésein – éves terv szerint a munkaközösség vezető irányításával az intézmény szakmai működésnek segítése, véleménynyilvánítás;
- team munkában- az iskola működésének segítése, fejlődése érdekében;
- team munkákban - osztályban tanítók egymás közötti konzultációja, projektek és szabadidős tevékenységek bonyolítása, intézményi dokumentumok készítése vagy felülvizsgálata, pályázatok lebonyolítása; ünnepi műsorok készítése;
- személyes konzultációk során a tanulók fejlődése érdekében;

Partneri kapcsolataink

Partneri kapcsolataink az iskolai élet minden területén jelen vannak. Segítik az oktatást és nevelést egyaránt, a tanórai és tanórán kívüli egyéb tevékenységeinket, gyermekvédelmi és esélyegyenlőségi feladatainkat. Az iskola vezetői (intézményvezető, intézményvezető-helyettesek, feladattól függően munkaközösség-vezetők) folyamatos kapcsolatot tartanak a fenntartóval, a helyi sajtóval, médiával. A pedagógiai szakmai szolgálatokkal, Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint az intézmény-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartás rendszerét és módját az iskolai SZMSZ-ben szabályoztuk.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart a következő szervezetekkel

- gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
- gyámhatóság,
- szakmai szolgáltató szervezetek,
- szakszolgálatok,
- iskola-egészségügy,
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek.

1.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban (postai ajánlott küldemény) valamint osztályfőnökök és a **KRÉTA rendszeren keresztül** kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. Az iskolai vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyak írásbeli feladatlapjait, továbbá a feladatok megoldásához szükséges segédanyagokat és a javítási, értékelési útmutatókat, valamint a szóbeli vizsga kérdéssorait a felkészítő pedagógusok készítik el.

A vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni. Szóbeli vizsgán a vizsgabizottság tagjai a kiadott témakörrel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel. A vizsgák érdemjegyeit a bizottság tagjai állapítják meg a kérdező tanár javaslata alapján. A tanulmányok alatti vizsgán sajátos nevelési igényű tanulónál (SNI) a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló szakértői vélemény alapján kapott.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha: felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, tanulmányait magántanulóként végzi, előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból, hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.14. A tanulmányi vizsgák – tantárgyakra, évfolyamokra lebontott – követelményei

1. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló legyen képes egyszerű szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására kérdésekre való válaszadásra;
- meghallgatott vagy olvasott mese, történet elmondására segítséggel;
- az udvarias érintkezés tanult formáinak alkalmazására valóságos szituációkban (köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönetnyilvánítás)
- a tanult memoriterek elmondására;
- magyar ábécé betűinek fölismerésére, összeolvasására;
- kiejtés szerint írandó szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok
- a tanuló fejlettségi szintjének megfelelő–néma és hangos olvasására;
- a másolásra kötött betűkkel írott mintáról, a saját nevének önálló, helyes leírására;
- a j hang helyes jelölésére a taneszközökből megismert szavak körében;
- szavak írására másolással: betűtévésztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül.

Matematika

- A tanuló tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;
- tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;
- legyen képes növekvő és csökkenő számsorozatok felismerni, képezni adott szabály alapján;
- egyszerűbb esetekben tudjon szabályjátékok és sorozatok szabályát szóban megfogalmazni.
- tudja a halmazokat összehasonlítani számosságuk szerint;
- biztosan írja, olvassa, rendezze sorba nagyság szerint a számokat húszas számkörben;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket;
- képezzen adott szabály alapján növekvő és csökkenő számsorozatokot;
- ismerje a számok kéttagú összeg-és különbség alakjait húszas számkörben;
- ismerje fel a páros és páratlan számokat;
- tudja a számok szomszédjait;
- tudjon hozzátevést, elvételt tevékenységgel elvégezni, a műveletet szóban megfogalmazni;
- legyen gyakorlata az összeadás, kivonás, bontás, pótlás alkalmazásában;
- tudjon egyszerű szövegösszefüggést lejegyezni rajzzal, számokkal, művelettel.
- legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;
- ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört;
- tudjon hosszúságot, úrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel;
- használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, kg, l egységeket;
- tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot.

Vizuális kultúra

- A tanuló ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetés szerűen használni.
- ismerkedjen meg a természet és az ember alkotta jelekkel.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).
- ismerje fel a fő színeket, a fehéret és a feketét.
- legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására.
- tudjon közös beszélgetésekbe bekapcsolódni, egy-egy látványra rácsodálkozni.
- tudja mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés).
- tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör.

Technika és tervezés

- Az eszközök és szerszámok rendeltetésszerű és balesetmentes használata.
- Az anyagok alakítása (például agyag gyúrása, lapítása, gömbölyítése, formázása; fa tördelése; papír tépése, nyírása, hajtogatása; a fonal sodrása, csomózása, bojtozása.)
- A gyalogos közlekedés szabályai. A biztonságos tömegközlekedés.

Ének-zene

- Énekeljen tisztán és ritmizáljon hallás után tanult dalokat egyénileg vagy csoportosan.
- Ritmushangszerként használjon tárgyakat és játékhangszereket.
- Az énekelt vagy hallott zene ritmusát kísérelje mozdulatokkal (taps, dobbantás).
- Fejezze ki zenei élményeit szavakban vagy a szöveg sugallta utánczó mozdulatokkal.
- Tegyen különbséget zaj és zene között, ismerjen fel különböző hangforrásokat.
- Különböztesse meg az énekhangot a hangszeres hangzástól.
- Zenehallgatás
- Tegyen különbséget magas és mély, hosszú és rövid hang között

Testnevelés

- Alakzatok felvétele és változtatása az utasításnak megfelelően.
- A gimnasztikai feladatok teljesítése utánczással.
- Az alapvető mozgáskészségek (járás, futás, ugrás, dobás, kúszás, mászás) elfogadható végrehajtása.

Etika

- A család és rokonság elemi szintű ismerete.
- Személyes tapasztalatok a családi és közösségi ünnepek kapcsán.
- Személyes tapasztalatok a környezetben élő emberekkel kapcsolatban.

- A környezet élővilágának ismerete a személyes tapasztalatok útján.

2. évfolyam

Magyar nyelv-és irodalom

- A tanuló legyen képes ismert típusú írott utasítások megértésére, végrehajtására; kérdésekre adott válaszok értelmes megfogalmazására;
- a mindennapi érintkezés nyelvi formáinak alkalmazására, udvarias viselkedésre;
- a tanult memoriterek szöveghű elmondására;
- szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására: legalább a szavak egyben tartásával;
- olvasmányok tartalmának elmondására tanítói kérdésekre;
- tartalmilag tisztázott és megértett szöveg felkészülés utáni felolvasására. A felolvasott szöveg mondatokra tagolására: szünettartás, levegővétel;

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- 8-10 soros, a tanulóknak ismert témájú szöveg önálló megismerésére, megértésének igazolására kérdések megválaszolásával;
- az ábécérend ismeretére,
- hosszú magán-és mássalhangzók fölismerésére a beszédben;
- a hosszú hangok jelölésére az írásban;
- Felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat szükség szerint felidéli és alkalmazza a helyesírási szabályokat
- 30-40 begyakorolt szó esetében helyesen jelöli a j hangot.
- Az egyszerű szavakat helyesen választja el.
- Írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz
- A rövid, fonetikusán írható szavak hibátlan lejegyzésére, tollbamondásra, a kiejtéstől eltérő két másolással.
- Másolásakor nem vét írástechnikai hibát. Szöveg minta alapján felismeri és kijavítja hibáit. Percenként 15-20 betűt ír.

Matematika

- Számok írása, olvasása, helyes használata 100-ig, nagyság szerinti összehasonlítások, felsorolásuk növekvő, illetve csökkenő sorrendben.
- Számok helyének megtalálása a számegyenesen.
- Az egyes, illetve a tízes számszomszédok megállapítása.
- Az egyjegyű és a kétjegyű, illetve páros és páratlan szám fogalmának alkalmazása.
- Az összeadás és a kivonás értelmezése (rajz, szöveg alapján) a 100-as számkörben.
- Kerek tízesek és egyjegyű számok összegének meghatározása.
- Kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadása, kétjegyű számokból egyjegyű számok elvétele a tízesek átlépése nélkül.
- Kétjegyű szám pótlása a nagyobb tízes szomszédra.
- Kerek tízesekből egyjegyű szám elvétele.
- Kétjegyű számokhoz kerek tízesek hozzáadása, kétjegyű számokból kerek tízesek elvétele.
- Hosszúságok becslése, megmérése, kimérése.
- A méter, deciméter és centiméter hosszúságegységek és a köztük lévő kapcsolat ismerete, egyszerűbb átalakítások.
- A fenti témakörökhöz kapcsolódó egyszerű szöveges feladatok megoldása .

Vizuális kultúra

- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával pasztikát létrehozni.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és terület díszet alkotni.
- Ismerje fel a műalkotások témáit.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.
- Legyen képes néhány művészeti alkotás és azok alkotóinak megnevezésére.
- Legyen képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.

Technika és tervezés

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Az élő és a tárgyi környezet kapcsolatának megfigyeléséből származó tapasztalatok felhasználása feladathelyzetben.
- Az anyag, a szerkezet, a forma, a funkció és az esztétikum összefüggéseinek érvényesítése a tárgykészítés folyamán.
- Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.
- Egyszerű makett irányított tervezése és elkészítése.
- Egyszerű ábra olvasása és értelmezése. Mérés centiméter pontossággal.
- A biztonságos gyalogos közlekedés és tömegközlekedési eszközhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása szituációs játékokban.

Ének-zene

- A hallás után tanult dalokat közösen énekl, tud alkalmazkodni a csoport énekéhez.
- Helyes éneklési szokások kialakítása
- Énekeljen ritmuskísérettel. Játékos gyakorlatok
- Tudja érzékelni a zenemű tagolását.

Testnevelés

- Végrehajtja a vezényszónak megfelelő alakzatot.
- Gimnasztikai gyakorlatok végzése bemutatott v. a pedagógus által elmondott utasítások alapján.
- Változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- Tudjon 6-8 percig futni megállás nélkül.
- Tudjon futni iram- és irányváltoztatással, tárgykerüléssel, 30 m-t maximális sebességgel.
- Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- Ugrókötél gyakorlatok 30 mp-ig folyamatosan.
- A tevékenység céljának megfelelően használja a labdát, próbálja a technikát minél pontosabban gyakorolni. Ismerje a használt szerek nevét. Célbedobás számolyra, karikába 6 m-ről.
- Távolba dobás kislabdával
- Legyen képes különböző játékos és egyszerű egyensúlygyakorlatok elvégzésére változó körülményekkel.
- A testtömeg megtartása függésben és támaszban.
- Mászókötélen mászókulcsolással mászási kísérletek
- Labdajátékok - Tudja a labdát gurítani, vezetni, feldobni, elkapni, a tanult átadási módokkal a társnak átadni.
- Szlalom labdavezetés 15 m-es pályán.
- Labdaadogatás párokban 1 perc 3 m-es távolságból 30-40 átadás

Etika

- Személyes adatok elemi szintű ismerete.
- Tapasztalatok problémás helyzetekről
- A rokonság ismerete.
- A személyes kapcsolatok alapszabályai.
- Iskolai és családi tapasztalatok a közösségi események, ünnepek és hagyományok kapcsán.
- A lakóhely ismerete.
- Ismeretek a környezetben élő növényekkel és állatokkal kapcsolatban.
- A mesevilág megkülönböztetése a valós környezettől.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

---

3. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Nyelvtan

- Az igék, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése, helyesírása.
- A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján.
- Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan.
- További 25-30 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése.
- Az igék, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése.
- A szófajok szabályának megfogalmazása.

Irodalom

- Öt-hat mondatból álló elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása.
- Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép.
- Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel.
- Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal.
- A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása.
- Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése.
- Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.

Matematika

- Ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát.
- Állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot.
- Tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni.
- Tudjon egyszerű nyitott mondatokat kiegészíteni.
- Értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.
- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, százaz szomszédait, tízesekre, százazokra kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc).

Környezetismeret

- Tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség.
- Ismerje a növények és az állatok felépítését, legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget.

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

- Tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját. .
- Állapítsa meg helyesen iránytű segítségével a fő világtájakat.
- Tudja néhány mondatban bemutatni a fővárost.
- Legyen képes felfedezni a fővárosi és vidéki élet közötti különbségeket.
- Ismerjen fel néhányat képről Budapest nevezetességei közül.

Ének-zene

- A dalanyagból kiválasztott 10 dal éneklése emlékezetből, a tanult technikai megoldások, tempójelzések és dinamikai jelek alkalmazásával.
- Ritmusképletek elrendezése, értelmezése ütemmutató szerint. Jellemző dallamfordulatok felismerése kottaképről.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

Technika és tervezés

- Természetes, mesterséges anyagok tulajdonságainak megkülönböztetése.
- Az anyagok tulajdonságai és felhasználásuk közötti kapcsolat felismerése.
- Tudjon megkülönböztetni a műszaki rajzban használatos vonalfajtákat, legyen képes nézeti rajzok elemzésére.
- Egyszerű makett készítése.
- Ismerje és alkalmazza a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályait.
- Munkaeszközök megfelelő használata, védelme, megbecsülése, gondozása.
- Baleset, betegség esetén tudja, mit kell tennie.
- Ismerjen fel néhány – a háztartásban nélkülözhetetlen – alapvető szerszámot, eszközt.

Vizuális kultúra

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság.
- Legyen tisztában a beállítás tárgyainak arányával.
- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamilyen eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Ismerjen legalább 3-3 műalkotást és alkotóját, azokról tudjon összefüggően beszélni.
- Ismerje lakóhelyének legalább egy nevezetes műalkotását.
- Tudja, mi a tájkép, csatakép, emlékmű.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves-technikát.

Testnevelés

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus utasításainak megfelelően.
- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása.
- A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása.

Etika

- Életkorának megfelelően legyen reális képe saját külső és belső tulajdonságairól.
- Tudjon figyelni másokra.
- Törekedjen a másokkal való tartós kapcsolat kialakítására.
- Ismerjen konfliktusok feloldására szolgáló eljárásokat.
- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.
- Értse, hogy az emberek és kultúráik sokfélék, törekedjen azok elfogadására.
- Értse, hogy a Föld mindenki közös otthona, melyért felelősséggel tartozunk.
- Törekedjen rá, hogy a jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi szempontból értékelje.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

---

4. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Nyelvtan

- Esztétikus, rendezett egyéni írás. Mondatok helyes leírása.
- A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.
- Az egyalakú szótövek, a tanult toldalékok felismerése, a szavak toldalékos alakjának helyesírása.
- Az igealakok felismerése, az igekötős igék helyesírása ismert szavak esetében.
- A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, a földrajzi név, intézménynév, címek, márkanevek, díjak nevének esetében a begyakorolt szavak helyesírása. A főnevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.
- A melléknév, a számnév helyes írásmódja. A hibák javítása tanítói segítséggel, önellenőrzéssel.
- A tanult szófajok felismerése, megnevezése és a szabályok megfogalmazása.

Irodalom

- Szövegértés igazolása feladatok önálló megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés.
- Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben.
- A mondanivaló értelmes, lényegre törő megfogalmazása szóban.
- Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg pontos, folyamatos, értelmező felolvasása, a szövegfonetikai eszközök használata.
- 15-20 soros szöveg önálló olvasása.

Angol nyelv

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, legfeljebb kétmondatos kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.
- rövid, egyszerű szövegekben felismeri az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.
- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről képes röviden, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.
- törekszik az angol nyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.
- követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát.
- kapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.
- kapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

Matematika

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Tudjon halmazokat képezni, kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
- Legyen képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására;
- Tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
- Tudja megkeresni nyitott mondatok igazsághalmazát;
- Ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- Tudjon folytatni számsorozatokot a felismert szabály alapján;
- Tudja megkeresni az összes lehetőséget egyszerű kombinatorikus feladatokban.
- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, száz, ezres szomszédait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval).
  - Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
- Ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
- Ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- Tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- Tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet kerületét.

Környezetismeret

- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze a tanult életközösségek legjellemzőbb élőlényeit.
- Értse az élőlények élőhelye, életmódja és testfelépítése közötti egyszerű összefüggéseket.
- Tudja az élőlényeket a megfelelő csoportba besorolni. Ismerje ezeknek a csoportoknak a jellemző tulajdonságait.
- Legyen képes a megismert élőlényekből egyszerű táplálékláncot összeállítani.
- Lássza az emberi tevékenység és a természet veszélyeztetettsége közötti összefüggést.
- Ismerje az életünkhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Legyen képes elemi szinten tájékozódni Magyarország domborzati térképén.
- Tudjon irányokat meghatározni a fővilágtájak segítségével.
- Találja meg lakóhelyét és nagytájainkat a domborzati térképen.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
- Ismerje fel a Földön kívüli térségek létét.

Ének-zene

- A dalanyagból kiválasztott további 10 magyar népdal, műdal közös éneklése emlékezetből. A Himnusz szövegű éneklése. Az iskolai ünnepekhez kapcsolódó dalok éneklése.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Tanult dalok szolmizálása tanítói segítséggel. Dalrészletek olvasása és kottába írása tanítói segítséggel. Az alsó tagozaton tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerése és megszólaltatása kottaképről, hármás ütemben is.

Technika és tervezés

- Alaprajz, nézetrajz készítése önállóan.
- Mérés centiméteres pontossággal.
- Részvétel tárgykészítő tevékenységben – tárgykészítés saját ötlet alapján.
- A célszerű és takarékos anyagfelhasználás.
- Rend, tisztaság munka közben.
- A készítendő tárgy sajátosságaihoz illő anyag és munkaeszköz választása.
- Jártasság a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak alkalmazásában.
- Ismerje a háztartásban használatos eszközök és gépek rendeltetését és használatát.

Vizuális kultúra

- Legyenek képesek személyes élményeik életkoruknak megfelelő szinten történő megjelenítésére képen.
- Legyenek képesek a valóság téri viszonyait rajzukban takarással, feljebb- lejjebb helyezéssel, nagyságviszonyuk érzékeltetésével kifejezni.
- Legyenek képesek tárgyak folyamatos megfigyelésére, megjelenítésére megfigyelés alapján.
- Legyenek képesek tárgyak különböző nézeti rajzának elkészítésére.
- Ismerjék a fő- és mellékszíneket, legyenek képesek a színek keverésére, a színárnyalatok megkülönböztetésére.
- Ismerjék a 12 tagú színek színeinek nevét, tudják kikeverni ezeket.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a rajzlap helyzetét.
- Ismerjenek legalább három műalkotást és azok alkotóját.

Testnevelés és sport

- -A tanult gimnasztikai gyakorlatokból összeállított mozgások pontos és folyamatos végzése, ritmus és mozgás összhangjának megteremtése, mászás rúdon, vagy kötélen.
- -Vágtafutás, illetve tartós futás 10 - 12 percig.
- -A feladatnak legjobban megfelelő dobásmód megválasztása, a hajító mozdulat elfogadható végrehajtása.
- -Célba dobás elvárható biztonsággal.
- -Testtömeg megtartása támaszban és függésben. Egyensúlyozás, térben való tájékozódás.
- -Tornagyakorlatok koordinált végrehajtása.
- -Játék sikerélményt biztosító szinten.
- -Labdavezetés, labda birtokba vétele, gól vagy pontszerzés érdekében.
- -Igazodás labdához és társakhoz, megoldási lehetőség felismerése. Együttműködés társakkal, játék és magatartási szabályok betartása.
- -A siker és a kudarc elviselése a különböző feladatokban és a játékokban.
- -Néhány egyszerű, az évszaknak megfelelő szabadban végezhető játék ismerete. -Úszás és úszó jellegű feladatok
- -Siklás hason; mellúszás lábtempó végrehajtása önállóan és eszköz segítségével.
- -Mellúszás kar és lábtempó összekötése.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- -Ugrások, merülések, taposások: beugrás és taposás a mélyvízben.

Etika/hit- és erkölcsstan:

- Életkorának megfelelően legyen reális képe saját külső és belső tulajdonságairól.
- Figyeljen másokra.
- Törekedjen a másokkal való tartós kapcsolat kialakítására.
- Ismerjen konfliktusok feloldására szolgáló eljárásokat.
- Értse a szabályok jelentőségét a közösség életében, részt vesz azok kialakításában, és be is tartja azokat.
- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához, életkorának megfelelően ismerje azt.
- Értse, hogy az emberek és kultúráik sokfélék, tartsa tiszteletben azokat.
- Értse, hogy a Föld mindenki közös otthona, melyért felelősséggel tartozunk.
- Törekedjen rá, hogy a jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi szempontból értékelje.
- Legyen képes a körülötte zajló eseményekre és különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.

5. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Nyelvtan

- Alapismeretek a kommunikáció tényezőiről a gyakorlatban.
- A hangsúlyozás, dallam, tempó és szünettartás szerepe a beszédben.
- A nem nyelvi kifejezőeszközök fő formái, szerepük a kommunikációban és kapcsolatuk a nyelvi kifejezőeszközökkel.
- Mindennapi beszédhelyzeteink: kapcsolatfelvétel, véleménynyilvánítás: kérdés, kérés, beszélgetés. Az elemi udvariassági formák ismerete és használata.
- A mondatfonetikai eszközök (hangsúly, dallam, szünet, tempó) szerepe a beszédben, alkalmazásuk és megértésük a mindennapi kommunikációban, a történetmesélésben.
- A beszédhangok, a hangképzési folyamat, a magán- és a mássalhangzótörvények.
- A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése.
- A szótag és az elválasztás. A betűrend.
- A mássalhangzótörvények helyesírási kérdései: hasonulás, összeolvadás, rövidülés.
- Helyesírási alapelvek.
- A szóelemző írásmód.
- A hangalak és a jelentés viszonya: egy- és többjelentésű szavak, rokon és ellentétes jelentésű, azonos alakú és hasonló alakú szavak. Szólások, szóláshasonlatok, közmondások.

Irodalom

- Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása, elsősorban szóban.
- Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban.
- Két-három népdal; mesék a klasszikus és a mai magyar irodalomból és a világirodalomból. A mesék jellemzői motívumai, fordulatai, hőstípusai.
- Mese és valóság az elbeszélésben.
- A szerkezet és a megjelenítés eszközei, a hős, a kaland, az erkölcsi választások.
- Az ütemhangsúlyos verselés.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Petőfi Sándor: János vitéz című elbeszélő költeménye.
- Mitológiai és bibliai történetek. Petőfi Sándor: Az Alföld és még két vers; Arany János Családi kör című verse, valamint más, a témához kapcsolódó - különböző korokból származó - változatos hangulatú és formanyelvű szépirodalmi és egyéb szövegek.
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (vagy a regény egy jellemző részlete), valamint más kapcsolódó szépirodalmi művek és egyéb (pl. publicisztikai) művek.
- A barátság, ellentét, felelősség, közösség élethelyzeteinek, konfliktusainak ábrázolása az irodalomban, a korosztálynak megfelelő olvasmányokban.
- A hosszabb prózai elbeszélés jellemzői: szerkezet, szereplők, helyszínek, a szereplők közti kapcsolatok
- Az élőszó és az írott szöveg azonos és eltérő jellemzői (szövegszerkesztés, nyelvi forma, szövegtagolás) néhány gyakori műfajban: elbeszélés, leírás, jellemzés.
- Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában.
- A megadott memoriterek ismerete.

Történelem

- Az információk rendszerezése és értelmezése az őskor, az ókori Kelet, Hellas, az ókori Róma és a koraközépkor történelméből.
- Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése szövegekben.
- Híres emberek, történelmi személyiségek jellemzése
- Kérdések önálló megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban
- A lényeg kiemelése írott és hallott szövegből
- Fogalmazás írása valamely történelmi témáról
- Események, történetek elbeszélése élőszóban, illetve emlékezetből
- Időmeghatározás más ismert eseményre, jelenségre való utalással (pl. a honfoglalás után, Mátyás uralkodása idején). Krisztus előtt, Krisztus után (vagy időszámítás előtt és után).
- Viszonyítások használata: most, előbb, később, ugyanakkor, régebben, nagyon régen.
- Az idő ábrázolása téri vizuális eszközökkel.
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.

Angol nyelv

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

Matematika

- Halmazok értelmezése és alkalmazása.
- A tízes számrendszer biztos ismerete.
- A számok helyes leírása, számegyenesen valóábrázolása a milliós számkörben.
- Összeadás, kivonás többjegyűvel, szorzás, osztás kétjegyűvel.
- Számok helyes leírása, számegyenesen való ábrázolása.
- Összeadás, kivonás az egész számok körében.
- A számok helyes leírása, számegyenesen való ábrázolása.
- Vegyes tört fogalma
- Egyszerűsítés, bővítés.
- Legfeljebb egyjegyű pozitív nevezőjű törtek összeadása, kivonása.
- Egyjegyű pozitív nevezőjű törtek szorzása, osztása egész számmal.
- A számok helyes leírása, számegyenesen való ábrázolása.
- Legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek összeadása, kivonása.
- Tizedes törtek szorzása, osztása természetes számmal.
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén
- Helymeghatározás a derékszögű koordináta rendszerben.
- Körző, vonalzó helyes használata.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek rajzolása .
- Adott tulajdonságú ponthalmazok rajzolása.
- Kerület és terület fogalma.
- Téglalap területe és kerülete.
- Hosszúság és terület mértékegységeinek ismerete.
- Kocka és téglatest ismerete.
- A számok helyes leírása, számegyenesen való ábrázolása.
- Legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek összeadása, kivonása.
- Tizedes törtek szorzása, osztása természetes számmal.
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén
- Helymeghatározás a derékszögű koordináta rendszerben.
- Körző, vonalzó helyes használata.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek rajzolása .
- Adott tulajdonságú ponthalmazok rajzolása.
- Kerület és terület fogalma.
- Téglalap területe és kerülete.
- Hosszúság és terület mértékegységeinek ismerete.
- Kocka és téglatest ismerete.

Digitális kultúra

- Ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni.
- Tudjon segítséggel használni multimédiás oktatóprogramokat.
- Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Segítségrel tudjon különféle adatbázisokban keresni (internet).
- Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.
- Legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt.
- Tudjon egyszerű programot készíteni.
- A problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.
- Legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára.
- Legyen képes tanári segítséggel megadott szempontok szerint információt keresni.
- Ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.

Természettudomány

- A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni.
- Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából.
- Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.
- Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, természetett növényeit, a házban és ház körül élő állatait. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását.
- Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerzés folyamatában.
- Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait.
- Legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.

Etika

- személyes élmények, tapasztalatok megfogalmazása, erkölcsi tanulságok levonása
- beszélgetés, véleménycsere általános erkölcsi kérdésekben
- mesék, mondák fontos erkölcsi tanulságainak megfogalmazása
- élménybeszámoló valós élethelyzetekről emberi magatartások, jellemek vizsgálata, a jó és rossz kategóriája
- érvek, ellenérvek megfogalmazása a saját vélemény alátámasztására, illetve mások véleményének megcáfolására
- eligazodás az egymásnak ellentmondó információk, üzenetek között
- morális döntés választást igénylő helyzetekben

Vizuális kultúra

- Vonalas tanulmányrajz természeti formáról, tónusozás
- Művészi átírás, leegyszerűsítés, dekoratív tervezés
- Hideg-meleg színek, főszínek, mellékszínek, színkeverés, árnyalatok
- Ókori egyiptomi, görög, római építmények, szobrok, festmények képről felismerése, épületek szerkezete, tagolódása

Ének-zene

- Régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tisztá intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod)

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Zenetörténeti ismeretek: őskor, ókor, középkor, reneszánsz
- Zenei műfajok
- Egyházi és világi zene: mise, motetta, madriga sanzon
- Zeneszerzők: O. Lessus, G.P. da Palestina
- Tanult műdalok éneklése

Testnevelés

- Bemelegítésre és a testtartási rendellenességek megelőzésére is alkalmas gimnasztikai gyakorlatok ismerete és a pedagógus utasításainak megfelelő végzése.
- Gyorsfutások versenyszerűen.
- Kötetlen tartós futás 10-12 percig az egyéni képességeknek megfelelő szinten.
- Az ugrások legfontosabb mozzanatainak / fázisainak / - elugrás, légmunka, talajra érkezés ismerete, a felugrás hangsúlyosabbá tétele. A hajítás legjellegzetesebb mozdulatának, az ívképzésnek az elsajátítása.
- A tanult talajgyakorlati elemek, illetve azok kapcsolatának biztonságos végrehajtása, a saját

Dráma és színház

- A tanulók képesek dramatikus és mozgásos tevékenységben való részvételre, a helyes beszéd- és légzéstechnika elsajátítására.
- Ismerik a kapcsolatteremtés, kommunikáció, metakommunikáció jelentéssel bíró elemeit, ezeket magabiztosan használják.
- Képesek az improvizációs készség használatára a hétköznapi szituációkban.
- Erősödik biztonságuk a térhasználatban.
- Képesek konstruktív részvételre a dramatikus tevékenységek értelmező megbeszélésében.
- Ismerik az alapvető színházi és dramaturgiai alapfogalmakat, drámai konvenciókat.
- Képesek munkamegosztásra, fejlődik önismeretük, képesek figyelembe venni társaik véleményét.

6.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Nyelvtan

- A szófajok alaktani és jelentésbeli jellemzői, képzésmódjuk.
- A szófajok rendszere: alapszófajok, viszonyszók, mondatszók.
- A szavak közötti kapcsolatok.
- A szófajok helyesírása és nyelvhelyességi kérdései.
- A tulajdonnevek és a belőlük képzett melléknevek helyesírásának esetei.

Irodalom

- Olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával.
- Rövid tárgyyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- Két-három magyar történeti monda; egy népballada;
- Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka (egy részlet),
- Arany János: Rege a csodaszarvasról
- A walesi bárdok

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- Arany János: Toldi című elbeszélő költeménye. Emberi kapcsolatok, konfliktusok, lélekábrázolás. A főszereplő pályája: próbatételek, bűn és megtisztulás. A történetmondás eszközei - szerkezeti, előadásmódbeli, nyelvi sajátosságok.
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok; egy ifjúsági (történelmi) regény a magyar vagy a világirodalomból. Helyzetek, kalandok, konfliktusok, a korszakot felidéző írói eszközök, ismétlődő motívumok. Jellemek és sorsok. A prózai és a verses elbeszélés különbsége.
- Lírai alkotások elemzése különböző korokból. A lírai formanyelv sokfélesége: változatok a képiségre, zeneiségre, szerkezetre. Az időmértékes verselés alapjainak megismerése a gyakorlatban.
- A nézőpont szerepe az elbeszélésben és a leírásban. Az olvasottak reprodukálásának módjai. A jellemzés tartalmi és formai követelményei. Elbeszélés, leírás, jellemzés az ismeretterjesztésben. Egyszerűbb dialogikus formák.
- Az irodalmi olvasmányokhoz, egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó információk gyűjtése a könyvtárban és / vagy az interneten. Az adatok elrendezése és feljegyzése. Alapvető jártasság a korosztály számára készült lexikonok, vizuális, audiovizuális, elektronikus segédletek használatában.
- A könyvekből gyűjtött adatok rendezésének alapvető ismeretei.
- A megadott memoriterek ismerete.

Történelem

- Az információk rendszerezése és értelmezése a virágzó középkor; a világ, Európa, és Magyarország a kora újkorban; valamint a forradalmak és polgárosodás kora Európában és Magyarországon témakörben
- Források elemzése, lényeg kiemelése az olvasott szövegből
- Híres emberek, történelmi személyiségek ismerete, jellemzése
- Kérdések önálló megfogalmazása a tárgyalat témával kapcsolatban
- Önálló vélemény megfogalmazása eseményekről és személyekről, társadalmi, történelmi eseményekről, szereplőkről, jelenségekről.
- Érvek, ellenérvek gyűjtése a saját vélemény alátámasztására, mások véleményének megcáfolására
- Események, történetek elbeszélése életrajzban, illetve emlékezetből
- Időmeghatározás más ismert eseményre, jelenségre való utalással (pl. a honfoglalás után, Mátyás uralkodása idején). Krisztus előtt, Krisztus után (vagy időszámítás előtt és után).
- Viszonyítások használata: most, előbb, később, ugyanakkor, régebben, nagyon régen.
- Az idő ábrázolása téri vizuális eszközökkel.
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.

Angol nyelv

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlét) létrehoz.

Matematika

- Az egymilliónál nagyobb természetes számok írása, olvasása.
- Mérés, mértékegységek, mértékváltás.
- Kerekítés, közelítő érték. Az átlag kiszámítása.
- Prímszám, összetett szám fogalma.
- Oszthatósági szabályok, feladatok.
- Műveletek egész számokkal.
- A racionális szám fogalma.
- Műveletek törtekkel, tizedes törtekkel.
- Geometriai alapismeretek, Szakaszflező merőleges szerkesztése, szögmásolás, szögfelezés. Háromszög és téglalap szerkesztése. Háromszögek, négyszögek csoportosítása. Tengelyes tükörkép megszerkesztése, tengelyesen tükrös alakzatok kiválasztása.
- Grafikonok elemzése.
- Arányos osztás, egyenes és fordított arányosság.
- Százalékszámítás.
- A biztos, lehetséges, de nem biztos és lehetetlen események megkülönböztetése.
- Két-három lépésben megoldható egyenletek, egyenlőtlenségek.

Digitális kultúra

- Ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni.
- Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni.
- Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait.
- Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni a leggyakoribb karakter- és bekezdésformázásokat.
- Használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- Ismerje egy bemutatókészítő program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni.
- Ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket.
- Segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat, tudjon különféle adatbázisokban keresni.
- Tudjon egyszerű programot készíteni.
- Legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére.
- Legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára.
- Legyen képes az interneten talált információk mentésére. Ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.
- Konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat.

Természettudomány

- -Ismerje az anyag fajtáit, a testek és a mezők közötti különbséget.
- Ismerje a kölcsönhatás, változás fogalmát, a kölcsönhatás típusokat.
- Tudja az SI mértékegység rendszerből a hosszúság, idő, tömeg, hőmérséklet, térfogat, felület jelét, mértékegységét.
- Tudja használni a mennyiségek mérésére szolgáló mérőeszközöket.
- Legyen képes közismert mértékegységek közötti átváltásra.
- Legyen képes a tananyaghoz tartozó kísérletek elvégzésére
- Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait.
- Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.
- Formálódjon reális énképe, értse a családi és a társas kapcsolatok jelentőségét, élete irányításában kapjon döntő szerepet az erkölcsi értékrendnek való megfelelés.
- Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotukról. Legyen képe a közöttük levő kölcsönhatásokról.
- Ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- Erősödjön a természet és a haza iránti szeretete. Törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.
- Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait.
- Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.
- Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt.
- Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudása bővítésére. Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei.

Etika

- Kérdező, mérlegelő, próbálkozó, vitatkozó részvétel közös beszélgetésben
- Önálló vélemény megfogalmazása konkrét élethelyzetek kapcsán
- Érvek, ellenérvek higgadt megfogalmazása
- Irodalmi alkotások erkölcsi szempontú értékelése

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- Alapvető emberi jellemek tanulmányozása, véleményalkotás
- Erkölcsi értékek, erkölcsi alapelvek megfogalmazása

Vizuális kultúra

- Természeti forma ábrázolása; fény-árnyék hatás, felület, formakarakter, arány
- Az emberi arc arányai, karakter
- Iniciálé, miniatúra rajzolása
- Rovarokról tanulmányrajz (testfelépítés, arány, szimmetria)
- 12 tagú színekörkészítése, színkeveréssel, szíkontrasztok, hőfokkontraszt, mennyiségi kontraszt
- Honfoglalás kori tárgyak, motívumok, román, gótikus, reneszánsz épületek, szobrok, festmények felismerése, jellemzése

Ének-zene

- régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tisza intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod)
- Ritmusképletek: szinkópa, nyújtott, éles ritmus
- A barokk és a klasszicizmus kor stílusjegyei, műfajai, szerzői
- barokk műfajok: opera, oratórium, szvit, concerto, passió
- barokk szerzők: J. S. Bach, A. Vivaldi, G. F. Handel
- bécsi klasszicizmus műfajai: szimfónia, szerenád, szonáta, kamarazene
- a bécsi klasszicizmus zeneszerzői: J. Haydn (Szerenád), W. A. Mozart (Vágyódás a tavasz után), L. v Beethoven (Mormotás fiú dala)

Testnevelés

- Az előző évfolyamokon tanult rendgyakorlatok pontos és gyors végrehajtása, az utasítások fegyelmezett követése. Versenyek, mérkőzések szervezői és rendezői feladatainak ellátása.
- A sokoldalú előkészítésre és a prevencióra alkalmas gyakorlatok részben önálló végzése, az ismétlésszám és az intenzitás növelésével azok hatásfokainak növelése, az alapvető fizikai képességek önmagukhoz mért optimális fejlesztése.
- Az atlétikai mozgások helyes technikai végrehajtása, görcsös erőlködés nélküli vágtafutás, kitartó futás 10-12 percig, a futás távját fokozatosan növelve.
- Energikus elugrás, térnyerő légmunka az ugrásoknál.
- Hajításnál és lökésnél a lendületszerzés és a hajítás harmonikus összekapcsolása.
- Tornában a tanult mozgáselemekből összeállított talajgyakorlatok, valamint a lendületes, biztonságos talajra érkezéssel végrehajtott támaszugrások végzése.
- Labdajátékokban a legáltalánosabb támadási és védekezési megoldások ismeretének a birtokában a választott játék, játékok aktív és élményszerű játssása.
- Sportszerű küzdelem az oktató sportág /önvédelmi, illetve küzdősport / szabályainak betartásával.

Technika és tervezés

- Ételkészítési eljárások, étrend.
- Épületek és építmények funkciói, szerkezeti elemei, anyagai.
- Egyszerű műszaki rajzok készítése.

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- Tárgyak felismerése vetületek alapján.
- Méretarányos kicsinyítés, nagyítás.
- Vetületi ábrázolás.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Tennivalók közlekedési baleset esetén.
- Az elsősegélynyújtás.

7. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Nyelvtan

- A mondat jellemzői, fajtái.
- Az egyszerű mondat szerkezete, a mondatrészek és a szintagmák.
- A mondatlanhoz kapcsolódó nyelvhelyességi ismeretek.
- Az egyszerű mondat helyesírása (vessző, gondolatjel, zárójel).
- A mondatfajták biztos megkülönböztetése.

Irodalom

- Epikus olvasmányok, drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése. A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok egyszerűbb összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban. A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stílusesszközeinek felismerése. Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.
- Különböző témájú lírai alkotások a klasszikus és kortárs, magyar és világirodalomból, a lírai szerkezet, a műfaji sajátosságok, a versformák változatai.
- Anekdotikus történetek, kispikái alkotások a magyar és a világirodalom különböző korszakaiból. Az anekdota változatai, felépítése; a novella szerkezeti jellemzői.
- Magyar történelmi események és korszakok megidézése az irodalomban, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán műveiben. Epikai alkotások a világirodalomból (novellák, regényrészletek).
- Egy dráma (vígjáték, színmű) feldolgozása. A komikum, humor, paródia tartalmi és nyelvi jellemzői.
- Olvasmányok a reformkor irodalmából, szerzők és művek, írók és olvasók, írói életpályák, irodalmi társaságok, folyóiratok, színházi élet, irodalmi kapcsolatok. Romantikus életérzés, életmód, stílusjegyek. Az irodalom, festészet, a zene néhány közös vonása a romantikában.
- Saját vélemény megfogalmazása (az érvelés alapvető szabályait követve) a mindennapi élet egyszerűbb, a korosztály által is átlátható problémáiról

Történelem

- Különböző emberi magatartástípusok, élethelyzetek megfigyelése, következtetések levonása
- „Az információk rendszerezése és értelmezése Európa a nemzetállamok kialakulásának és világháborúknak a korában
- Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése szövegekben.
- Vizuális rendezők (táblázatok, ábrák, vázlatok) készítése.
- Az olvasmányokról lényegyet kiemelő jegyzetek készítése.
- A lényeg kiemelése írott és hallott szövegekből, tételmondat meghatározása, szövegtömörítés, szöveg átfogalmazása adott szempont szerint.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Híres emberek, történelmi személyiségek jellemzése, feltevések megfogalmazása a történelmi személyiségek cselekedeteinek, viselkedésének mozgatórugóiról.
- Feltevések megfogalmazása egyes társadalmi-történelmi jelenségek, intézmények háttéréről, A lényeg kiemelése írott és hallott szövegekből
- Önálló vélemény megfogalmazása eseményekről és személyekről, társadalmi, történelmi eseményekről, szereplőkről, jelenségekről, filozófiai kérdésekről.
- Érvek gyűjtése a saját vélemény alátámasztására, ellenérvek gyűjtése az ellenvélemények cáfolására,
- Különböző társadalmi-történelmi jelenségek összehasonlítása Rajzos vázlat készítése. Folyamatábra, diagram elemzése.
- Saját vélemény érthető megfogalmazása, a tárgyilagos érvelés és a személyeskedés megkülönböztetése.
- Események, történetek elbeszélése élőszóban, illetve emlékezetből.
- Szóbeli beszámoló a saját tapasztalatokról, önálló gyűjtő-, illetve kutatómunkával szerzett ismeretekről. szépirodalomból, sajtótermékekből, rádió- és a tévéműsorokból,
- A különböző információforrások alapján szóbeli következtetések megfogalmazása.
- Fogalmazás írása valamely történelmi-társadalmi és erkölcsi témáról.
- Időmeghatározás konkrét kronológiai adatokkal.
- Viszonyítások használata: konkrét történelmi időszakokhoz kapcsolódóan (pl. előző évtized, a reformkorban, a XX. században).
- Kronológiai adatok rendezése.
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Események, jelenségek, tárgyak, személyek stb. időrendbe állítása.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete.
- A tanultak elhelyezése az időben a kiemelt időpontokhoz képest, kronológiai számítások.
- A múltban élt emberek életének összehasonlítása a jelennel.
- Események, személyek, tárgyak csoportosítása korok szerint.
- Egyszerű térképek másolása kézi munkával.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken.
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség topográfiai helyének elhelyezése vaktérképen.

Angol nyelv

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

Matematika

- racionális számokkal való műveleteket és azok tulajdonságait
- a hatvány fogalmát és azonosságait
- arányos következtetéseket
- százalékszámítást
- algebrai kifejezéseket
- algebrai kifejezések helyettesítési értékeinek kiszámítását
- a helyes műveleti sorrendet
- az egytagú és többtagú kifejezésekkel való számolásokat (összevonás, kiemelés)
- egyenletek, egyenlőtlenségek megoldását, ellenőrzését
- tengelyes és középpontos tükrözést és tulajdonságait
- a nevezetes szögpárokat
- a szimmetrikus alakzatokat
- a háromszögek és nevezetes négyszögek tulajdonságait, szerkesztésüket
- a háromszögek, négyszögek és a kör területét, területét
- a háromszögek egybevágóságának alapeseteit
- a háromszögek nevezetes pontjait, vonalait
- a lineáris függvények ábrázolását, tulajdonságait
- a henger és hasáb fogalmát
- a henger és hasáb felszínének és térfogatának fogalmát, kiszámításuk módját
- a halmazokat és halmazműveleteket

Digitális kultúra

- Ismerje meg a különböző informatikai környezeteket.
- Tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.
- Tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni.
- Tudjon szöveget, képet tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni.
- Tudjon bemutatót készíteni.
- Ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait.
- Legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.
- Legyen képes megkeresni a kívánt információt.
- Tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és védendő adatait.
- Használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.
- Ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket.
- Ismerjen megbízható információforrásokat.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.
- Ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit.
- Az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz.
- A választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban.
- Képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat.

Fizika

- A tanuló ismerje a tanult fizikai mennyiségek (hosszúság, térfogat, tömeg, sűrűség, hőmérséklet, idő, nyomás, légnyomás, erő, súly, munka, teljesítmény) fizikai jelét, mértékegységét.
- Tudja használni a mennyiségek mérésére alkalmazható mérőeszközöket.
- Legyen képes a közismert mértékegységek közötti átváltásra.
- Ismerje a víz különböző halmazállapotait, a halmazállapot változásokhoz tartozó jelenségek szerepét a gyakorlati életben, időjárásban.
- Legyen képes a közlekedésben, a hétköznapi életben előforduló egyszerű mozgások jellemzésére. Ismerje a sebességváltozás és az erő kapcsolatát.
- Ismerje a háztartásokban, a közlekedésben alkalmazott energiahordozókat, értse az energiatakarékosság szükségességét, a fenntartható fejlődés fogalmát.
- Legyenek ismeretei az időjárási jelenségek, természeti katasztrófák fizikai hátteréről.
- IKT ismereteit tudja alkalmazni fizika témájú információgyűjtésben, -rendezésben, -megjelenítésben.
- Tanult ismeretei alapján legyen képes a tananyaghoz tartozó kísérletek, hétköznapi jelenségek magyarázatára.

Biológia

- A tanuló ismerje távoli tájak életközösségeit: a trópusi, a mérsékelt és a hideg övezet, a hegyvidékek, a tengerek és a tengerpartok élővilágát
- az élőlények alkalmazkodó képességének és a környezet változásainak kapcsolatát
- az ökológiai rendszerek szabályozó folyamatait
- az élőlény és környezete; az életközösségek szereveződését
- táplálkozási kapcsolatokat és szinteket

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- az anyagforgalmat és energiaáramlást.
- az emberi tevékenység hatását az életközösségekre
- a Föld globális gondjait
- lakóhelyünk környezeti problémáit
- rendszert az élők világában, rendező elveket, rendszertani kategóriákat: az élőlények országait

Kémia

- A tanuló ismerje a fizikai és kémiai tulajdonságokat
- gázok, folyadékok és szilárd anyagok jellemzőit
- a halmazállapot-változásokat kísérő energiaváltozásokat
- az energiaforrásokat
- ásványi szeneket
- mesterséges szeneket
- a földgáz és a kőolaj jellemzőit
- a megújuló energiaforrásokat
- az oldatokat, az oldatok töménységéhez kapcsolódó számításokat
- az atomokat és elemeket
- az anyagemennyiség fogalmát
- az atom felépítését.
- az elektronfelhő szerkezetét
- az atomszerkezetet
- a periódusos rendszert
- kémiai kötések
- kémiai reakciókat
- a reakcióegyenletekhez kapcsolódó számításokat

Földrajz

- A tanuló ismerje a földtörténetet
- a kontinensek földrajzát (Afrika, Amerika, Ausztrália és Óceánia, Ázsia, Sarkvidékek, Közép-Európa kivételével Európa)
- a természeti és gazdasági adottságokat az egy-egy kontinensre, vagy az országokra vonatkoztatva
- a tankönyvben szereplő topográfiai névanyagot
- Tájékozódjon a vaktérképen.

Etika

- Alapvető erkölcsi értékek ismerete, törekvés ezek befogadására, helyes értelmezésére, alkalmazására
- Véleményalkotás erkölcsi kérdésekben
- Vitatkozás, érvek, ellenérvek felsorakoztatása saját véleménye mellett
- Élménybeszámoló átél, pozitív élményekről
- Személyes, negatív élethelyzetek felvázolása, az ebből levonható erkölcsi következtetések megfogalmazása
- Művészeti alkotások erkölcsi szemléletű vizsgálata, elemzése

Vizuális kultúra

- Egyszerű jel, piktogram készítése
- Emberi arc, karikatúra, fény-árnyék, tónus, művészi túlzás, montázstechnika

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Mértani testekről látszati, vetületi és axonometrikus rajz készítése. Alaprajz
- Gerinces állatról tanulmányrajz (arány, karakter), színes tanulmány
- Csendélet rajzolása, festés többféle technikával, fény-árnyék
- Újkori művészeti stílusok ismerete, alkotások felismerése, összehasonlítása
- A magyar paraszti kultúra ismerete (építészet, tárgykultúra)

Ének-zene

- régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tiszt intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod)
- Ritmusképletek: szinkópa ritmus, nyújtott ritmus, éles ritmus
- Romantika stílusjegyei, műfajai és zeneszerzői: szimfonikus költemény (Liszt Ferenc), balett (N.P.Csajkovszkij), magyar nemzeti opera (Erkel Ferenc), romantikus dal (F.Schubert)
- Műdalok - Schubert: Pisztráng

Testnevelés

- -A rendgyakorlatok pontos egyöntetű végrehajtása.
- -Hasznosítható ismeretszerzés a játékok és versenyek szervezésében, lebonyolításában.
- -A bemelegítést, a sokoldalú előkészítést és a testtartási rendellenességek megelőzését szolgáló gyakorlatok végzése, ezek hatásának növelését eredményező megoldások / formák / ismerete.
- -Laza, könnyű, gyors / vágta / futás, valamint 10-12 percgig kintartó futás növekvő intenzitással, ugrásoknál optimális sebességű nekifutás, a kar- és láblendítés jelentőségének ismerete, hajító és lökő mozdulat csiszolása.
- -Torna: 3-4 elemből álló összetett talajgyakorlat bemutatása, az összekötő elemek szerepének ismerete és azok alkalmazása.
- -Lendületes támaszugrások.
- -Labdajátékokban a társakhoz és a labdához való igazodás, emberfogásos védekezés. A tanult technikai elemek alkalmazása.
- -Röplabdában a labda továbbítása alkar-, illetve kosárérintéssel a társához, valamint az ellenfél téréfelé.
- -Sportszerű test-test elleni küzdelem.

Technika és tervezés

- Víz- és energiatakarékosság. A pazarló használat felismerése.
- A hulladékok azonosítása, csoportosítása.
- A hulladék keletkezését mérséklő fogyasztási, életmódbeli szokások.
- Veszélyes hulladékok, környezeti és egészségügyi hatásai.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Megújuló és nem megújuló energiaforrások.
- Az energia, a nyersanyag és az információ termelésének, illetve előállítási módjainak, továbbá felhasználásuk területeinek, folyamatainak, és azok összefüggéseinek ismertetése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása.

8.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Nyelvtan

- A tanult leíró nyelvtani fogalmak rendszerezése. A nyelvi szintek. A mondat szerkezete és jelentése, a szó szerkezetek (szintagmák) kifejezőeszközei; a szófajok rendszere; alaktani ismeretek: szó, szóelem, egyszerű szó, összetett szó, alapszó, képzett szó; a magyar hangrendszer, a mondatfonetikai eszközök.
- A szóalkotás gyakori módjainak fölismerése és elemzése, helyesírási vonatkozásai.
- Az összetett mondat szerkezete, a tagmondatok sorrendje. Az alárendelő és a mellérendelő mondat fajtái. A szórend alapvető kérdései az egyszerű és az összetett mondatban. A többszörösen összetett mondat.
- Az összetett mondat központosítása. A párbeszéd és az idézetek írásmódja. Az idézés módja: egyenes és függő idézet.
- A tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belőlük képzett melléknevek helyesírásának, az egybe- és külön írás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása.
- Nyelvünk eredete, rokonsága. A magyar nyelv típusa: néhány hangtani, alaktani, mondattani sajátossága szórendjének jellemzői. A magyar nyelv helye a világ nyelvei között.
- A mindennapi élet néhány alapvető hivatalos irata: a nyugta, kérdőív, kérvény, önéletrajz tartalmi és formai kérdései.

Irodalom:

- A megismert műfajok stílus eszközeinek megnevezése tárgyyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal. Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással. Ismeretek a magyar- és világirodalom nagyobb korszakairól (reformkor, a XX. század első és második fele), néhány alkotó portréja, az olvasott művek elhelyezése a korban.
- A népszerű irodalom néhány gyakori műfajának ismerete, hatáskeltő eszközeik jellemzése.
- Regények, regényrészletek, elbeszélések, lírai alkotások a magyar és a világirodalom visszatérő nagy témáit feldolgozó irodalmi alkotások köréből (ifjúkor és felnőtt kor, társas kapcsolatok, utazás, identitás stb.).
- Irodalmi és kulturális élet a Nyugat első korszakában.
- Szépirodalmi alkotások a Nyugat első nemzedékének íróitól
- Egy dráma (tragédia vagy vígjáték) feldolgozása.
- Olvasmányok a szélesebb értelemben vett kortárs irodalomból. Regionális kultúra és irodalmi élet.
- Tájékozottság az alapvető tömegkommunikációs műfajokban, a média szerepének és hatásának felismerése. A szövegekhez kapcsolódó vizuális kifejezőeszközök ismerete, használata.

Történelem

- A világ, Európa és Magyarország története a II. világháborútól napjainkig, valamint állampolgári ismeretek témakörben
- Különböző emberi magatartástípusok, élethelyzetek megfigyelése, következtetések levonása
- Önálló információgyűjtés adott témához különböző médiumokból, rövid szöveges tartalmi ismertető készítése,
- Az internet kritikus és tudatos felhasználása történelmi
- filozófia- és etikatörténeti ismeretek szerzésére.
- Ismeretszerzés személyes beszélgetésekből, tárgyak, épületek, képek közvetlen megfigyeléséből, hallott és olvasott elbeszélő szövegekből, különböző médiumok

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- anyagából,
- Az információk rendszerezése és értelmezése.
- Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése szövegekben.
- Vizuális rendezők (táblázatok, ábrák, vázlatok) készítése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, atlaszok, lexikonok használata.
- Az olvasmányokról lényegyet kiemelő jegyzetek készítése.
- A tanultak felhasználása új feladathelyzetekben
- A lényeg kiemelése írott és hallott szövegekből, tételmondat meghatározása, szövegtömörítés, szöveg átfogalmazása adott szempont szerint.
- Többféleképpen értelmezhető szövegek jelentésrétegeinek feltárása.
- Híres emberek, történelmi személyiségek jellemzése, feltevések megfogalmazása a történelmi személyiségek cselekedeteinek, viselkedésének mozgatórugóiról
- Feltevések megfogalmazása egyes társadalmi-történelmi jelenségek, intézmények háttéréről, feltételeiről, okairól
- Érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen,
- Kérdések megfogalmazása a forrás megbízhatóságára
- Kérdések önálló megfogalmazása a tárgyaló témával kapcsolatban.
- Társadalmi-történelmi, erkölcsi problémák felismerése,
- megfogalmazása,
- Adott történetben a valós és a fiktív elemek megkülönböztetése. Feltevések megfogalmazása igaz történetek szereplői cselekedeteinek, viselkedésének mozgatórugóiról.
- Az emberi (történelmi) cselekvés és annak következménye közötti kapcsolat felismerésének gyakorlása.
- Önálló vélemény megfogalmazása eseményekről és személyekről, társadalmi, történelmi eseményekről, szereplőkről, jelenségekről, filozófiai kérdésekről.
- Tapasztalatok szerzése a valós, a lehetséges, a lehetetlen és a valószínű megítéléséről (pl. helyszín, idő, szereplők, események kapcsán).
- Különböző társadalmi-történelmi jelenségek összehasonlítása
- Rajzos vázlat készítése. Folyamatábra, diagram elemzése.
- Saját vélemény érthető megfogalmazása, a tárgyilagos érvelés és a személyeskedés megkülönböztetése.
- Események, történetek elbeszélése élőszóban, illetve emlékezetből.
- Szóbeli beszámoló a saját tapasztalatokról, önálló gyűjtő-, illetve kutatómunkával szerzett ismeretekről.
- A különböző információforrások alapján szóbeli következtetések megfogalmazása.
- Fogalmazás írása valamely történelmi-társadalmi és erkölcsi témáról.
- Időmeghatározás konkrét kronológiai adatokkal.
- Viszonyítások használata: konkrét történelmi időszakokhoz kapcsolódóan (pl. előző évtized, a reformkorban, a XX. században).
- Kronológiai adatok rendezése.
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Események, jelenségek, tárgyak, személyek stb. időrendbe állítása.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete. A tanultak elhelyezése az időben a kiemelt időpontokhoz képest, kronológiai számítások.
- Az egyes történelmi jelenségek (gazdaság, kultúra, politika stb.) eltérő időbeli ritmusának felismerése
- A múltban élt emberek életének összehasonlítása a jelennel.
- Események, személyek, tárgyak csoportosítása korok szerint.
- Egyes korszakok jellegzetességeinek megragadása és összehasonlítása.
- Történelmi időszakok, pl. századok összehasonlítása a változások mennyisége és gyorsasága szempontjából.
- A különböző korokban élt emberek sorsának összehasonlítása abból a szempontból, hogy mi változott az életük során.
- A gyorsan és lassan lezajló változások megkülönböztetése.
- Egyszerű térképek másolása kézi munkával.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken.
- Egyszerű alaprajzok készítése.
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség topográfiai helyének elhelyezése vaktérképen.

Angol nyelv

- A tanuló utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Pedagógiai program

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelentől elkülöníti.
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő, 50 szavas szöveget ír;
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

Matematika

- A tanuló ismerje a halmazokat, halmazműveleteket.
- racionális számokkal végzett műveleteket.
- hatványozást és a nevezetes azonosságokat.
- egyenletek, egyenlőtlenségek megoldását, ellenőrzését.
- szöveges feladatok (helyértékes, geometria, fizikai, keveréses, együttes munkavégzéses) megoldását, ellenőrzésének módját
- A négyzetgyökvonást.
- Pitagorász-tételt és alkalmazását.
- hasáb, henger, gúla hálóját, felszínnek és térfogatának kiszámítását.
- egybevágósági transzformációkat
- középpontos hasonlósági transzformációt.
- függvények (lineáris, abszolútérték, másodfokú) ábrázolását, jellemzését.
- egyenletek grafikus megoldását
- kombinatorika, statisztikai alapfogalmakat.

Digitális kultúra

- Ismerje meg a különböző informatikai környezeteket.
- Tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait.
- Segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.
- Tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni.
- Tudjon szöveget, képet és táblázatot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni.
- Tudjon egyszerű táblázatot létrehozni.
- Legyen képes az információ értékelésére.
- Legyen képes értékelni az információ hitelességét.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.
- Ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit.
- Ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit.
- Ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- Képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás).
- Egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Fizika

- A tanuló ismerje a tanult fizikai mennyiségek (feszültség, áramerősség, teljesítmény, ellenállás) fizikai jelét, mértékegységét.
- Ismerje a hang és a fény jellemzőit, a hallás és látás fizikai hátterét.
- Legyenek ismeretei az optikai eszközökről.
- Ismerje a háztartásokban, a közlekedésben alkalmazott energiahordozókat, értse az energiatakarékosság szükségességét.
- Ismerje a Naprendszer objektumait, legyenek ismeretei az Univerzum felépüléséről.
- Értse a csillagjólás és a csillagászat közötti különbséget.
- Legyenek ismeretei az időjárási jelenségek, természeti katasztrófák fizikai hátteréről.
- Ismerje fel az ember környezetszennyező, természetkárosító tevékenységét.
- Az elektromos áramról tanult ismereteit tudja alkalmazni a háztartási elektromos készülékek használatakor.
- Legyen tisztában az elektromos készülékek használata során fellépő kockázatokkal, veszélyekkel.
- Tanult ismeretei alapján legyen képes a tananyaghoz tartozó kísérletek, hétköznapi jelenségek magyarázatára.

Biológia

- A tanuló ismerje az emberi test felépítését és működését.
- A szerveződési szinteket; sejtjeink közös jellemzőit
- a szövetek felépítését és funkcióját.
- az öfenntartó működéseket: a szervek felépítését és működését.
- az idegrendszer felépítését és működését;
- a szomatikus és a vegetatív idegrendszer felépítését és működését;
- a reflexek, érzékszervek felépítését, működését.
- a nemi működést.
- az ember nemi életét.

Kémia

- A tanuló ismerje a nemesgázokat, a hidrogént
- Halogénelemeket, a hidrogén-kloridot.
- a VI. főcsoport jellemzőit,
- a víz, vizes oldatok kémhatását,
- a hidrogén-peroxidot,
- fontosabb kénvegyületeket.
- az V. főcsoport jellemzőit,
- az ammónia, a salétromsav, a foszforsav, a műtrágyák jellemzőit.
- a IV. főcsoport jellemzőit
- fontosabb szénvegyületeket, a szilícium és vegyületeit.
- a fémek általános jellemzését.
- korróziót, korrózióvédelmet.
- Az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket,

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- a természetes vizek keménységét, vízlágyítás folyamatát.
- az alumínium tulajdonságait és az alumíniumgyártás folyamatát.
- a vas tulajdonságait és a vasgyártás folyamatát.
- a rézcsoport jellemzőit.
- a cinkcsoport jellemzőit.

Földrajz

- A tanuló ismerje Közép-Európa természeti földrajzát.
- Közép-Európa országainak gazdaságföldrajzát.
- Magyarország természeti földrajzát.
- Magyarország társadalomföldrajzát.
- a tankönyvben szereplő topográfiai névanyagot
- A tanuló tájékozódjon a vaktérképen.

Etika

- Erkölcsi értékek, normák helyes értelmezése, különbségtétel jó és rossz, igaz és hamis, bátor és gyáva, hasznos és haszontalan, szép és rút között
- Önálló vélemény megfogalmazása a legfontosabb erkölcsi értékekkel kapcsolatban
- Vélemények ütköztetése, vita, egyeztetés alapvető erkölcsi normák terén
- Személyes élmények, tapasztalatok felidézése erkölcsi kérdésekben
- Irodalmi és publicisztikai művek, filmek erkölcsi szempontú elemzése
- Kritikai gondolkodás, lelkiismereten nyugvó morális döntések meghozatala

Vizuális kultúra

- Bonyolultabb természeti forma (pl. csiga ház) tanulmányrajza, tónusos, színes kivitelben. Csendélet beállításról több nézetű kép készítése
- A megismert festmények stílusában kép készítése
- Tárgytervezés, épülettervezés
- Képregény készítés, storyboard, fázisrajz, fotomontázs, plakát tervezése XIX., XX. századi egyetemes és magyar művészeti alkotások ismerete

Ének-zene

- régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tisza intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod)
- Ritmusképletek: szinkópa, nyújtott ritmus, éles ritmus
- Késő romantika, XX. század zenéje, műfajai, zenei irányzatok, zeneszerzők: programzene (G. Gershwin), jazz (B. Britten), blues (C. Orff), musical, rockopera
- XX. sz. magyar zeneszerzői: Kodály Zoltán, Bartók Béla, Szokolay Sándor
- Zeneművek: Kodály: Psalmus Hungaricus, Bartók: Négy szlovák népdal, Andrew L. Webber: Macskák

Testnevelés

- -Az előző évfolyamokon tanult rendgyakorlatok pontos és gyors végrehajtása, az utasítások fegyelmezett követése.
- -Versenyek, mérkőzések szervezői és rendezői feladatainak ellátása.

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

- -Az atlétikai mozgások helyes technikai végrehajtása, görcsös erőlködés nélküli vágtafutás, kitartó futás 10-12 percig, a futás intenzitásának fokozatosan növelve.
- -Energikus elugrás, térnyerő légmunka az ugrásoknál.
- -A hajításnál és a lökésnél a lendületszerzés és a hajítás harmonikus összekapcsolása.
- -Tornában a talajon tanult mozgáselemekből összeállított gyakorlatok, valamint a lendületes, biztonságos talajra érkezéssel végrehajtott támaszugrások végzése.
- -Labdajátékokban a legáltalánosabb támadási és védekezési megoldások ismeretének a birtokában a választott játék, játékok aktív és élményszerű játsszása.
- -Sportszerű küzdelem az oktatott sportág / önvédelmi, illetve küzdősport / szabályainak betartásával.
- -A szabadban végzett mozgásos tevékenységek körének bővítése, gyakorlása.

Hon- és népismeret

- Családfa, rokoni viszonyok, elnevezések
- Lakóhely természeti adottságai, helytörténete, néphagyományai
- Lakóhelyhez köthető neves személyiségek, nevezetes épületek, intézmények
- A ház történeti fejlődése, külső jellegzetességei
- A konyha, az ételkészítés eszközei
- A szoba és berendezése, bútorművesség
- Munkamegosztás a családban
- Gyermekjátékok, iskola régen és ma
- A gazdálkodó ember legfontosabb munkái, gabonamunkák
- Állattartás, a pásztorok ünnepei
- Fonóbeli munkák és játékok
- Hétköznapi és ünnepi viselet férfi- női- gyermek darabjai
- Hagyományos paraszti ételek, étrendek
- Jeles napok, ünnepi szokások a paraszti élet rendjében
- Karácsonyi ünnepkör
- Farsangi szokások
- Húsvéti ünnepkör
- Pütkösdi szokások
- Gazdasági ünnepek, társas munkák
- Az emberi élet fordulói (születés, keresztelés, lakodalom) régen és ma
- A magyar nyelvterület néprajzi tájai, etnikai csoportjai
- Kalendáriumi szokásokhoz kapcsolódó tevékenységek végzése
- Ünnepi szokások tárgyainak készítése

1.15. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,

illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,
aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát;
- a szülő lakcímkártyáját;
- a gyermek felvételét támogató óvodai szakvéleményt;
- a gyermek egészségügyi könyvét;
- szükség esetén a nevelési tanácsadó vagy szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát;
- a szülő lakcímkártyáját;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- szükség esetén a nevelési tanácsadó vagy szakértői bizottság véleményét.
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt. A döntés ellen fenntartónál fellebbezés nyújtható be.

A tanulmányok során a szülő írásbeli kérelmére intézményvezetői döntés alapján, lehetőség van "párhuzamos" osztályváltásra, amennyiben a tanuló az ott előírt tantervi követelményeknek megfelel.

A tanulói jogviszony megszűnése: A tanulói jogviszony megszűnéséről a Köznevelési törvény rendelkezik

1.16. Iskolánk részvétele a „Határtalanul!” pályázati programban

A Bajai Szentistváni Általános Iskola évek óta részt vesz, és minden tanévben részt fog venni a „Határtalanul!” pályázati programban. A program célcsoportjai a hetedik évfolyamos tanulók.

A „Határtalanul!” program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz a Határtalanul! a nemzeti összetartozás operatív programja. Keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külhoni magyarságról.

1.17. Tematikus informális és nem formális tanulási alkalmakhoz kapcsolódó tanulási formák módszertani megalapozása az EFOP 3.3.5 pályázat keretein belül

Az EFOP-3.3.5-17 kódszámú pályázati kiírás keretében megvalósított tematikus nem formális és informális napközis és bentlakásos jellegű programok kísérleti rendszerben történő sikeres megvalósítása, hozzájárulva az EFOP-3.2.15-VEKOP-17 kiemelt konstrukcióban kifejlesztett oktatási, képzési tartalmak, valamint az élményalapú tanulást segítő új módszertan teszteléséhez és ezen fejlesztés oktatás-nevelési munkában történő alkalmazásához.

A pályázatban a Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézménye érintett.

ÁTFOGÓ CÉL

- Az élményalapú tanulás módszertani megalapozása
- A tanulás közösségi élménnyé formálása
- Az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentése
- Az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása
- Az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése
- A köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése
- Tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet

RÉSZCÉLOK

- Szociális (és egyéb) kompetencia fejlesztése tematikus programokkal
- Kidolgozott modellprogram tesztelése, az informális és non-formális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása

- A kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és kifejlesztett tartalmak, eszközök, kiadványok tesztelése
- A kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó pedagógus- és animátorfelkészítések és pedagógus továbbképzések eredményességméréséhez történő hozzájárulás
- Az aktív, fejlődést biztosító szabadidő eltöltése és a készségfejlesztő tevékenységek végzése
- Informális és non-formális tanulási alkalmak szervezése
- Oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása
- Kompetenciafejlesztést szolgáló tanulás szervezési eljárások alkalmazása
- Kooperatív pedagógiai kultúra megerősítése
- Inkluzív nevelés támogatása
- Tanulói közösségépítés

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKE, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A tanulók ismeretei, készségei, képességei, attitűdjei tapasztalati tanuláson alapulnak.

A tanulók személyisége minél teljesebben bontakozzon ki a nem formális/informális tanulási környezet és alkalmak adta lehetőségek tudatos pedagógiai kihasználásával.

A nem formális-tanórán, tantermen kívüli-tanulási alkalmak változatos módszertannal valósuljanak meg, melyekben döntő szerepe van a saját élményeken, tapasztalatokon alapuló aktív tanulásnak, a saját tanulási folyamataiért felelős tanulói magatartásnak és a pedagógus szerepváltásának.

Élmény-, kaland- és játékpedagógiai módszerek tudatos, tervszerű használata a tanítási-tanulási folyamatban.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Elsősorban játék- és drámapedagógiai módszerek használata mind osztálytermi, mind nem formális tanulási környezetben, az informális tanulás sajátosságainak, lehetőségeinek folyamatos figyelembevételével (pedagógus mintaadás, spontán tanulási alkalmak tudatosítása).

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulók a tanulást közösségi élményként élik meg, azaz tanulási folyamatuk páros, csoportos munkavégzésben is megvalósul.

Megértik, hogy a munka világába, tágabban a társadalomba való beilleszkedésük mértéke attól függ, hogy mennyire képesek a közösségért tenni, annak tagjaként dolgozni, és társaik támogatásával a közösség erejét, hatékonyságát növelni.

Az intézmény koncepciózusan használja a nem formális tanulási környezet- osztálykirándulások, diáknapok, diákönkormányzati működés, önkéntes munka, nyári táborok- mint a közösségfejlődésének lehetőségei.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Kiemelt figyelem irányul mind a tanulási környezetre, mind a tanulási formákra, amelyekkel a személyiség-és közösségfejlesztést lehet előmozdítani.

Az osztályfőnökök tudatosan használnak olyan tanulási környezetet, amelyek a tanterem falain kívülre viszik a tanulókat-táborok, kirándulóhelyek, művelődési- és sportintézmények, egészségnevelési intézmények-, és olyan módszereket alkalmaznak, amelyek tevékenykedtetve fejlesztik a személyes és társas kompetenciákat: csoportépítő gyakorlatok, önismereti foglalkozások, szociometria, szerepjátékok, stb.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA

Kiemelt szerepet játszik a fejlesztő értékelés, a reflektív pedagógia, amelynek során a tanulók folyamatos részletes visszajelzést kapnak előrehaladásukról, továbbá segítséget ahhoz, hogy meg tudják határozni feladataikat továbbfejlődésük érdekében.

A pedagógusok a csoportos feladatmegoldásokhoz-mint a nem formális tanulás jellemző munkaformájához- kapcsolódó értékelés módszertanának kidolgozásában és használatában aktívan közreműködnek.

A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

Kiemelt figyelem irányul a nem formális tanulási alkalmakon kiválóan teljesítő tanulókra, akik olyan képességeket és ezekhez kapcsolódó eredményeket mutattak fel, amelyek a személyiség-és közösségfejlődés példájává váltak.

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Előnyben részesülnek az aktív tanulási formákat preferáló kiadványok, amelyek az élményszerű tanulást támogatják, és középpontjukban a készség- és képességfejlesztés áll.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az alapelv a tanulói közösségek fejlődésének támogatása, az egyéni képességek kibontakozásának segítése a nem formális tanulási alkalmak keretében is.

A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az intézmény preferálja azokat nem formális tanulási alkalmakat- táborok, osztálykirándulások, kreativitást, ügyességet, mozgást fejlesztő foglalkozásokat-, amelyek elősegítik, hogy minden tanulónak lehetősége legyen saját, egyedülálló- nem csak kognitív- képességeit megmutatni és azok mentén sikereket elérni.

TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A tanterem falain túl kiemelt figyelem fordul a nem formális tanulási környezetre- sportlétesítmények, természet, prevenciós tevékenységet folytató egészségügyi létesítmények- , ahol a tanulók egészségvédelme és egészségtudatos életvitelének kialakítása célzottan történik.

KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

A színterek jellemzően áthelyeződnek az osztálytermen kívülre, a tanulók saját élményű tapasztalatszerzését helyezve a fókuszba.

A formális tanuláson túl kiemelt jelentősége van a projekteknek, tematikus napoknak/heteknek, a környezetvédelmi tevékenységeknek.

1.18. Lázár Ervin program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) sz. Kormány határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjától fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin program szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi- tánc- és cirkuszi előadások, komoly zenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében az egyes programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben.
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben.
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
4. évfolyam: Komolyzenei, vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben, vagy koncerttermekben.
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz).
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása intézményekben.
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten.

Intézményünk feladatai:

- Tanulók előadásokra történő jelentkeztetése, amely minden esetben a KRÉTA felületen történik
- Hiányzó tanulók színházlátogatásának pótlólagos megszervezése
- A létszámok meghatározásakor kiemelt figyelmet kell fordítani a kísérő pedagógusok/szülők létszámára
- Az iskolában kijelölt koordinátor választja ki a kínálatból az előadást és jelentkezeti az osztályt, tanulókat
- Kapcsolattartás a fenntartóval

1.19. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

A Nemzeti Örökség Intézete és a Klebelsberg Központ új közös projektje, a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (a továbbiakban: NEP) a 2024/2025. tanév szeptemberében indul, és 2025. júniusában zárul, melyhez iskolánk is csatlakozik. Magyarország Kormánya a NEP kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat kiadása útján is támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését szociális helyzetűtől és lakóhelytől függetlenül. Ezáltal a köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

A programban olyan nemzeti és történelmi emlékhelyek vesznek részt, amely a felmérések alapján rendelkeznek a megfelelő látogatófogadási infrastruktúrával, idegenvezetéssel és múzeumpedagógiai kínálattal. Az általunk választott foglalkozásra az osztályfőnökök és a történelemtanárok kísérik el diákjaikat. A látogatást követő történelemórán a Krétában található segédanyagok felhasználásával dolgozzák fel a látottakat.

1.20. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
ismerjék fel a vészhelyzeteket;
tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal;
tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés,
kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás,
szénmonoxid mérgezés.

fizika: égési sérülések, forrázás.

testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a Pedagógiai Program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

1.21. Közlekedési ismeretek

1.21.1. Közlekedési ismeretek a „Technika és tervezés” órákon

A NAT 2020-hoz illeszkedő kerettanterv alapján a következő ismereteket tanítjuk „Technika és tervezés” órákon.

1. évfolyam

- A legalapvetőbb gyalogos közlekedési szabályok. (Hol közlekednek a gyalogosok? Milyen színű jelzésnél haladhat át a kijelölt gyalogos átkelőhelyen?)

2. évfolyam

- Alapvető gyalogos- és kerékpáros közlekedési szabályok.
- Utazással kapcsolatos alapvető magatartásformák (udvariasság, biztonsági öv).

3. évfolyam

- Helyes viselkedési szokások a különböző közlekedési helyzetekben (gyalogos közlekedés, személygépkocsiban és különböző közlekedési eszközökön való közlekedés során).
- A kerékpár kötelező felszerelései.
- Szárazföldi, vízi és légi közlekedési eszközök.

4. évfolyam

- Helyes viselkedés a közösségi közlekedési helyzetek során.
- Kerékpár működése, kötelező felszerelései.
- Alapvető közlekedési táblák, útburkolati jelek.

5. évfolyam.

- Gyalogos közlekedés alapvető szabályai

7. évfolyam

- Közlekedés szerepe a mindennapokban.
- Településen belüli és települések közötti közlekedés ismeretei.
- Útvonalterv internetes program segítségével.
- A közlekedés infrastruktúrája (utak, alul- és felüljárók, hidak, alagutak).
- Fenntartható közlekedés.

1.19.2. KEVE program

A KEVE program felmenő rendszerben 2023. októberétől indul a Bajai Szentistváni Általános Iskolában.

A „Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!” KEVE Program a biztonságos közlekedésre nevel. A gyermekek akár gyalog, akár kerékpárral vesznek részt a forgalomban, szerves részei a közlekedésnek, ezért bennük minél fiatalabb korban ki kell alakítanunk azokat az automatizmusokat, szokásokat, valamint döntési és magatartási készségeket, amelyek hozzásegítik őket a közlekedésben való részvételük kockázatának csökkentéséhez.

Az oktatási módszer lényege, hogy a rendőrök és pedagógusok egymást kiegészítve interaktívan, egymásra épülő jelleggel oktatják az általános iskolás tanulókat. A felmenő rendszerű projekt célja a diákok korosztályát, életkori sajátosságait figyelembe véve a közlekedési-balesetmegelőzési ismeretek átadása.

A kidolgozott tematika szerint egy tanévben:

- 10 alkalommal kerül megtartásra közlekedési tanóra.
- Az óra során a pedagógus leadja a tananyagot 30 percben, majd a jelenlévő egyenruhás rendőr a fennmaradt 15 percben ismétlés keretében visszakérdezi a hallottakat. Fontos a rendőri jelenlét ezeken a tanórákon, mert ez biztosítja a kezdeményezés hitelességét, komolyságát. A program végrehajtása rugalmas, tehát lehetőség van összevont órákra (kerékpáros ügyességi és szabályossági feladatok esetén az időigény miatt), valamint helyi sajátosságok figyelembevételével a témakörök évfolyamon belüli módosítására.
- A program első osztályban 10 egymásra épülő témából áll. Az alsó tagozatos gyerekek játékos formában ismerkednek meg a gyalogos közlekedés alapszabályaival. Megtanulják a legfontosabb közlekedési táblák jelentését, a közlekedési lámpák jelzéseit, a tömegközlekedési eszközök helyes használatát.

A teljes KEVE program tartalma felmenő rendszerre tervezett, ami a nyolcadik osztály befejeztével ér véget. A magasabb osztályokban a gyerekek elsajátítják az önálló és biztonságos közlekedés ismereteit. Megismerkednek az összes gyalogosokra vonatkozó közúti jelzéssel, jelzőtáblával és útburkolati jellel is. Megtanulják a gyalogosok és a járművek elsőbbségi viszonyát, továbbá a járdaszigeten, hídon, alul -és felüljárón való közlekedés szabályait. Megismerik még a zárt csoportban haladókra vonatkozó szabályokat, valamint a kerékpáros közlekedés szabályait.

A KEVE programot 2023. októberében indítjuk. Összesen 10, azaz havonta 1 alkalommal kerülne sor az órák megtartására, amelynek első 30 percét a pedagógus tartja, majd a következő 10-15 percben az iskolarendőr mintegy összefoglalja, ráerősít a hallottakra.

A témakörök 1. osztályban:

1. Hogyan jutok át a túloldalra?
2. Átkelés egyirányú utcában
3. A közlekedési lámpák
4. Rendőri karjelzések
5. Gyakorlati óra
6. A tömegközlekedés
7. A játék helye
8. Látszódj!
9. Teendők baleset esetén
10. Közlekedünk!

1.21.3. Közlekedési teszt a 4. évfolyamon

A negyedik évfolyamos diákok a közlekedési tesztnek március 1-12. között hetente egyszer futhatnak neki. Azok, akik legalább 80 százalékos eredményt teljesítenek, névre szóló tanúsítványt kapnak. Ha valakinek nem sikerül teljesíteni a vizsgát március elején, akkor a tavaszi szünet után, április 19-30. között újra próbálkozhat. Az ismertető szerint a kérdések célja, hogy felmérjék, mennyire ismerik a diákok a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályait. Az alapvető közlekedési szabályokról, a tábla- és jelismeretről, a tudatos közlekedés alapelveiről szólnak a kérdések.

A teszt során a tanulók értékelése és minősítése a miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben az e célra kifejlesztett program segítségével történik.

2. KÖZMŰVELŐDÉSI TEVÉKENYSÉG

Helyzetelemzés

Kiinduló pontként kezeltük, hogy a városkörzetben élő bajaszentistvániaknak évtizedek óta nincs megfelelő helyi szintű szórakozási, művelődési lehetőségük. A településnek nincs filmszínháza, művelődési otthona, civil szervezetek, művelődési csoportok, közösségek szakmai tevékenységének biztosítására alkalmas nagyobb, önálló helyiség.

Általános tapasztalat, hogy a külső városrészekből kevesebb gyermek, fiatal tud eljutni a belvárosi rendezvényekre, a közlekedés és kíséret megoldásának nehézsége, esetleg költsége miatt. A külvárosi intézményekbe kivitt, központi vagy iskolai szervezésű programok lényegesen több gyermek és fiatal számára válnak elérhetővé, jelentősen növelve ezzel azok hatékonyságát. Feltárva a hiányosságokat, megismerve a városrészben élők elvárásait, igényeit, önerőből és önszorgalomból, az elmúlt több mint egy évtized alatt, fokozatosan kiépítettük az intézményesített közművelődési lehetőségek biztosítását.

Értékeink, teljesítményeink közkinccsé tételével jelentősen hozzájárultunk a kognitív társadalom megvalósításához. Színvonalas rendezvényeknek otthont adva „becsalogattuk” az itt élőket az intézményünkbe, és amikor már bent voltak, jó házigazdaként vendégül is láttuk őket programjainkon. Úgy gondoljuk, hogy sikeresen hozzászoktattuk a szentistváni embereket, hogy az intézmény folyamatosan kínálja programjait, hogy gyermek és felnőtt egyaránt talál itt szórakoztató, kulturális és sportrendezvényeket.

Örömmel vettük tudomásul, hogy tíz évvel ezelőtt az iskola megkapta az általános közművelődési intézmény státuszát.

Sajnos 2012-ben, a tanév végén Baja Város Önkormányzata visszavonta az ÁMK-s státuszt, átformálva a városkörzeti rendezvények sorát. Óvodák elcsatolásával, a közművelődési intézményegység megszüntetésével ismét „csak” általános iskola lettünk, és komolyan veszélybe kerültek a hagyományosan jól megszervezett, komoly nézettségnek számító felnőtt és gyermek programok. A nevelőtestület azonban felvállalta, hogy a megváltozott körülmények ellenére, valamilyen szinten folytatja a közművelődési tevékenységet.

Mivel az iskola megszűnt önálló gazdálkodó lenni, az iskolai költségvetésből komolyabb közművelődési tevékenységet támogatni nem tudunk. Ezért, a programok legnagyobb részét pályázati pénzekkel, szponzorok támogatásával és a szülői munkaközösség erkölcsi és anyagi segítségével tudjuk csak megoldani.

Rendszeres, hagyományos kulturális rendezvényeink:

- Bajaszentistvánhoz kötődő, egykor itt élt vagy most is itt élő dolgozó képzőművészek, helytörténeti hagyományokat felidéző néprajzi, iskolatörténeti kiállítások.
- Hagyományőrzést és horvát nemzetiségi kultúrát ápoló, megőrző rendezvények. (Préló, Márkó-nap, területi horvát nyelvi verseny megrendezése, zenés szüreti felvonulás, Szentistváni horvát nemzetiségi nap.)
- Évfordulókhoz kötődő tudományos ülések.
- Ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokat felnőtteknek és gyermekeknek. (Szentistváni gazdagimnáziumi előadás-sorozat)
- Kulturális jellegű gyermekrendezvényeket, versenyek. (Gála, ünnepségek)
- Egészséges életmód népszerűsítése és sportolási lehetőségek biztosítása. (teremlabdarúgó tornák, „Mozdulj velünk!”, játékos sportvetélkedő versenyének megrendezése)
- Szórakoztató és szabadidős programok. (züreti bál, farsangi bál)

Változatlanul meggyőződéssel valljuk, hogy a közművelődési feladatok nagyobb mértékű felvállalásával, tudatosabbá válik a tanulói, művelődési folyamatok tervezése, s ez által a tanulók szélesebb élményanyag alapján sajátíthatják el ismereteiket, jelentős segítséget kaphatnak a szabadidő minél hasznosabb eltöltéséhez úgy, hogy mindez a saját városrészükben valósul meg. Az iskolarendszeren kívüli közművelődés megszervezésével pedig jelentősen javíthatjuk a városrészben élők közművelődési igényeit, közérzetét, az itt szerveződő kulturális jellegű közösségek elhelyezésével, működési feltételeit.

A közművelődési tevékenység megvalósításának anyagi feltételei:

- Sikeres pályázatok révén tartalmasabb, gazdagabb kulturális, hagyományőrző és sport programok lebonyolítása.
- Támogatók, szponzorok, szülők támogatása.
- Nemzetiségi szervezetek támogatása.
- Bajai Önkormányzat támogatása.

3. A KÖNYVTÁR SZEREPE

Az elmúlt években a könyvtár állománya négy –nem állandó- forrásból volt gyarapítható. A fenntartói támogatás tulajdonképpen a benyújtandó pályázatok önrészét tette ki, emellett lehetőség kínálkozott a visszamaradó tankönyvvásárlásra kiutalt összeg egy részét is könyvtári dokumentumvásárlásra fordítani. Anyagi szempont szerinti legkisebb mértékben pedig könyvajándékozásával bővült állományunk.

Az állomány összetételének alakulása:

Az intézet könyvtára állományát saját gyűjtőköri szabályzata szerint alakítja. Az utóbbi tanévekben különösen nagy súlyt fektettünk arra, hogy a szaktanárok által kért kötelező olvasmányok megfelelő példányszámban meglegyenek, továbbá megvásároltunk olyan nem kötelezően elolvasandó –magyar és külföldi- szépirodalmi műveket, melyek az olvasóvá nevelést segítik. Ezeket erős válogatással és alkotásonként egy-két példány vételével tettük.

Az ismeretterjesztő irodalom beszerzésénél két alapelve építünk. Elsőként a gyűjtőköri szabályzatnak megfelelően polcra szándékozunk rakni könyveket minden jelentősebb tudományterületről, másodsor pedig olvasói igényeket veszünk figyelembe.

Az úgynevezett kézikönyvtári részleg –helyben használatos szakkönyvek- bővítése nem az elvárható mértékben történik, ami az ilyen jellegű könyvek árával magyarázható. Kevés kivétellel csak az alapművek találhatók meg.

A közelmúltig periodika vásárlásaink több éves hagyomány alapján a Könyvtárellátó Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.-vel kötött szerződésben foglaltaknak megfelelően folytak. Az elmúlt időszakban beszerzéseink a legfontosabb pedagógiai-módszertani lapokra, valamint egy-két szaklapra, közlönyre és ifjúsági magazinra redukálódtak. Helyi folyóiratot egyet járat az iskola könyvtára, emellett saját időszakos kiadványt- iskolaújság, majd az ezt felváltó évkönyv formájában- jelentetünk meg. Anyagi forrás hiányában könyvtárunk 2013. január 1-től nem járat folyóiratokat.

Médiatárrá való alakulásunk megfelelő mértékben történik. A technika fejlődésével bizonyos audiovizuális adathordozók megvételét már nem tartjuk fontosnak, így ezeknél csak a meglevők használata folyamatos. Vásárlásainkkor CD-ROM-ok, DVD lemezek közül válogatunk, szépirodalmi klasszikusok filmfeldolgozásait, ismeretterjesztő filmeket és igényes szórakoztató meséket, digitális tananyagokat szerzünk be. A dokumentumok pedagógusaink és diákjaink számára egyaránt kölcsönözhetőek.

Iskolai könyvtárként működünk, ezért a diákoknak ingyenesen kiosztandó tankönyvek úgynevezett tartós tankönyvként kapnak részt a könyvtár állományában. Mennyiségük kétezer darab körüli. Természetesen ez a szám tanévről tanévre változik az amortizáció miatti

selejtezések és az új beszerzések következtében. A jogosult tanulók ezeket egy tanév időtartamra kölcsönzik. A törvényi és tantervi változások értelmében 2013. szeptember 1-től belépő évfolyamainkon felmenő rendszerben ingyenes tankönyvellátást biztosítunk.

Az olvasók könyvtárhasználata:

A Szentistváni Általános Iskola Könyvtárának működése SZMSZ-ben rögzített. Ennek mellékletei a következők: gyűjtőköri szabályzat, könyvtárhasználati szabályzat, könyvtáros tanár, könyvtáros munkaköri leírása, katalógus szerkesztési szabályzat, tankönyvtári szabályzat. A beiratkozott olvasók az itt leírtaknak megfelelően használják a könyvtárat. Elsődleges funkció a dokumentumkölcsönzés. Pedagógusaink egyrészt a könyvtárba járó folyóiratokat keresik, másrészt saját tanóráikra való felkészüléshez kérnek irodalmat, audiovizuális dokumentumot.

Tanulóink könyvtár látogatási szokásai némiképp más jellegűek. A tanulás-tanítás folyamata által keltett információigényüket főként helyben olvasással elégítik ki. Otthonaikból általában hiányoznak a lexikonok, adattárak, szótárak egyéb szakkönyvek, így a kézikönyvtárra utaltak egy-egy házi feladat vagy kiselőadás elkészítésében. A diák olvasók számítanak a könyvtár állományára akkor is, amikor különböző házi-, városi-, levelezős versenyekre készülnek. Azok a kölcsönzések, melyek a szabadidő színvonalas eltöltését segítik életkoronként változó jellegűek. Alsó tagozaton a legkisebbek szinte mindig mesét választanak, míg a kilenc-tíz éves korosztály már az ismeretterjesztő irodalom felé nyit. Legkeresettebbek az állatvilágot és az emberiség technikai vívmányait bemutató könyvek. Ők azok továbbá, akik DVD lemezeket is szívesen visznek. Felső tagozatos könyvtárlátogatóink döntően szépirodalmi műveket –kötelező olvasmányokat vagy azok szerzőinek másik írását– választanak. Az szépirodalmi olvasmányok további megismerését segíti a könyvtár által szervezett, egész tanéven át tartó, 3-6. évfolyamnak szóló olvasási verseny. Ismeretterjesztő irodalom keresésekor, kérésekor már konkrét szempontok vagy egy meghatározott információ megismerése vezérli őket.

A tanórák ideje alatti könyvtárhasználatnak két módja van. Felső tagozaton kötelező jelleggel folyik könyvtárhasználati ismeretek oktatása előzetesen elkészített tanterv alapján. A kis óraszám miatt az egymásra épülő tananyag minden évfolyamon kevés elméleti és több gyakorlati foglalkozáson kerül elsajátításra. Értékelésképpen a tanulók az informatika tantárgyhoz tartozó osztályzatot kapnak

Más tantárgyak könyvtári szakórája nem jellemző. Alsó és felső tagozaton egyaránt kizárólag magyarórák keretében történik könyvtárlátogatás.

4. HELYI TANTERV

4.1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai

Intézményünk helyi tantervét az alábbi jogszabályok figyelembevételével határozta meg

Közkeletű megnevezés	Jogszabály	Megjegyzés
Köznevelési törvény, Nkt	2011. évi CXC törvény	Többször módosított
NAT	110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet	Módosította: a 73/2013. (III. 8.) Korm. rendelet 297/2013. (VII. 29.) Korm. rendelet 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelet 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet
Kerettantervi rendelet	51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről	Módosította: a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 6/2014. (I. 29.) EMMI rendelet 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 11/2016. (VI. 13.) EMMI rendelet 13/2019. (VII. 12.) EMMI rendelet 20/2019. (VIII. 30.) EMMI rendelet 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet
„Húszas”	A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről	Többször módosított

- Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó Helyi Tantervet használ, mely önálló dokumentum.
- A NAT által újrafogalmazott kiemelt fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.
- Megjelenik az 1-2. évfolyamon a képességfejlesztés az egyénre szabott differenciálás annak érdekében, hogy a tanulók közötti jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket az új pedagógiai módszerekkel mérsékelje vagy meg is szüntesse.
- A 3-4. évfolyamon erőteljesebbé válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

- Az 5-8. évfolyamokon a sikeres iskolai tanuláshoz fontos a tanulási stratégiák hangsúlyosabb megjelenítése, a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A felső tagozat 7-8. évfolyamán az egyéni boldogulás szempontjából kiemelten fontos élethosszig tartó tanulásra történő felkészülés, illetve felkészítés, ennek érdekében történik a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése.

Az iskola képzési rendjét az új oktatási dokumentum határozza meg.

4.2. Az alapfokú nevelés- oktatás szakasza, alsó tagozat, 1-4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természetet, a társas kapcsolatokat, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

4.3. Az alapfokú nevelés- oktatás szakasza, felső tagozat 5-8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékoság fokozását az iskolába lépő gyermekeknél. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékoságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását. Tantervünk - az oktatási folyamatot irányító dokumentumként előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát.

Az oktatásirányítás és az iskola a diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztéshez.

Intézményünkben fontos a különleges bánásmódot igénylő tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatása, tehetséggondozása. Ennek érdekében egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást, illetve tehetséggondozást.

Az újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása, kooperatív technikák, projektmódszer, témahét, drámapedagógia, múzeumpedagógia, moduláris oktató programcsomag a kijelölt feladatok megvalósítását szolgálják.

A beszerzett digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése eszköz a kompetenciák fejlesztéséhez.

Fontos feladat a hátrányos helyzetű és a kiemelt figyelmet igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakításával.

A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését segíti a támogató személyiségközpontú egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.

4.4. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

4.5. A helyi tanterv adaptációja

A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

A nevelőtestület az igények, a kialakult gyakorlat, a hatályos jogszabályok, a pedagógiai program közös és intézmény saját célrendszerének megfelelően az alábbiak figyelembe vételével készítette el a helyi tantervét:

- a pedagógiai módszerek, eszközök, eljárások,
- az eddigi eredményesen alkalmazott tankönyvek, taneszközök,
- tanulóink szociokulturális helyzete,
- az iskola személyi és tárgyi feltételrendszere.

Kerettantervi jellemzők:

- Egységesen megjelöli az adott iskolai szakaszokra vonatkozó célokat és feladatokat, kulcskompetenciákat, valamint a kiemelt fejlesztési feladatokat.
- A tantárgyi tantervek bevezetőjében részletezi a konkrét célokat és feladatokat, felhívja a figyelmet a kompetenciafejlesztési feladatokra.
- Az egyes tantárgyak tantervei évfolyamonként meghatározzák a témaköröket és a témakörökhöz tartozó időkeretet.
- Áttekinthető szerkezetben mutatja be a helyi tanterv készítéséhez az évfolyamonként tagolt feladatrendszert.
- Minden tantárgy esetében ajánlásokat fogalmaz meg a tanulói teljesítmények értékelésére.
- Felhívja a figyelmet az egyes témakörök tanulásával érintkező tantárgyakra, mellyel elősegíti a tartalmi koncentrációt.
- Közli a továbbhaladás feltételeit, az értékelés módját.

A 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

Intézményünk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV.9.) Kormányrendeletben, továbbá 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, továbbá a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet *(már hatályon kívül)* a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében valamint, a horvát nemzetiségi nyelv és népismeret irányelvei szerint adaptálta helyi tantervét.

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik ezért ezeket külön nem tüntetjük fel táblázatunkban. Kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak közül az alábbiakat választjuk.

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

Tantárgy	Választott kerettanterv megnevezése
magyar	A
matematika	B
fizika	B
kémia	B
biológia	A
éneke-zene	A

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: Nat) átdolgozott kerettantervek alapján átdolgozott helyi tantervet 2020. szeptember 1-jén kell bevezetni általában az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamokon. A továbbiakban a bevezetés tanévenként felmenő rendben történik.

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

4.6. A kerettantervek által meghatározott órakeret

4.6.1. A Bajai Szentistváni Általános Iskola órahálója

		NAT 2012															
Műveltségterület	Tantárgyak	Évfolyamok															
		1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
		normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7
Nemzetiségi nyelv és irodalom	Horvát nemzetiségi nyelv		5		5		5		5		5		5		5		5
Matematika	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3,5	4,5	3,5
Ember és társadalom	Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
	Horvát nemzetiségi népmesemondás		1		1		1		1		1		1		1		1
Ember a természetben	Etika/ hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	2	2								
	Természetismeret									2	2	3	2				
	Kémia													1,5	1,5	1,5	1,5
Földünk és környezetünk	Fizika													1,5	1,5	1,5	1,5
	Biológia													1,5	1,5	1,5	1,5
	Földrajz													1,5	1,5	1,5	1,5
Idegen nyelv	Angol nyelv	1	1	1	1	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Művészetek	Éneke-zene	2	1	2	1	2	1	1,5	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
	Vizuális kultúra	2	1	2	1	2	1	1,5	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
	Tánc és dráma									1	0,5						
Ember és gyakorlat	Technika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5		
Informatika	Informatika							1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	Testnevelés	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4
Közösségi nevelés	Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező tanóra		25	27	25	27	25	27	27	29	28	30	28	30	31	33	31	33

Bajai Szentistváni Általános Iskola Pedagógiai program

NAT2020 bevezetése után a Bajai Szentistváni Iskola órahálója

		NAT 2020															
Műveltségterület	Tantárgyak	Évfolyamok															
		1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
		normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.	normál	nemz.
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	8	7	8	7	6	5	6	5	4	4	5	4,5	4	3,5	4	3,0
Nemzetiségi nyelv és irodalom	Horvát nemzetiségi nyelv		5		5		5		5		5		5		5		5
Matematika	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4,5	3,5	3,5	3,5	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
	Állampolgári ismeretek															1	1
Etika/ hit- és erkölcsstan	Horvát nemzetiségi népismeret		1		1		1		1		1		1		1		1
	Etika/ hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret					1	1	1	1								
	Természettudomány									2	2	2	2				
	Kémia													1,5	1,5	1,5	1,5
	Fizika													1,5	1,5	1,5	1,5
	Biológia													1,5	1,5	1,5	1,5
	Földrajz													1,5	1,5	1,5	1,5
Idegen nyelv	Angol nyelv	1	1	1	1	1	1	2	2	3	2	3,5	2,5	3,5	2,5	3,5	3
Művészetek	Ének-zene	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5
	Vizuális kultúra	2	1	2	1	2	1	1	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
	Dráma és színház									1	1						
Technológia	Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5		
	Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező tanóra		24	27	24	27	24	27	24	28	28	31	28	31	30	33	30	33
Kötelező alapóraszám		22	22	22	22	22	22	23	23	27	27	26	26	28	28	28	28
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2
Nemzetiségi nevelést oktatóst folytatató			3		3		3		3		3		3		3		3
Maximális órakeret		24	27	24	27	24	27	25	28	28	31	28	31	30	33	30	33

4.6.2. A Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi és Arany János Tagintézményének órahálója (a NAT2020 bevezetése a következő négy tanévben)

		NAT 2012									
Műveltségterület	Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
		nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	7,0	7,0	7,0	7,0	4,0	4,5	4,0	4,0		
Nemzetiségi nyelv és irodalom	Horvát nemzetiségi nyelv	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0		
Matematika	Matematika	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,5	4,0		
Ember és társadalom	Történelem					2,0	2,0	2,0	2,0		
	Horvát nemzetiségi népismeret	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0		
	Etika/ hit- és erkölcsstan	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0		
Ember a természetben	Környezetismeret	1,0	1,0	1,0	1,5						
	Természettudomány					2,0	2,0				
	Kémia							1,5	1,5		
	Fizika							1,5	1,5		
Földünk és környezetünk	Biológia							1,5	1,5		
	Földrajz							1,5	1,5		
Idegen nyelv	Angol nyelv				1,5	2,0	2,5	2,5	2,5		
Művészetek	Ének-zene	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5		
	Vizuális kultúra	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5		
	Hon és népismeret					0,5					
Ember és gyakorlat	Technika	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5			
Informatika	Informatika					1,0	1,0	1,0	1,0		
Testnevelés és sport	Testnevelés	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0		
Közösségi nevelés	Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5		
Kötelező tanóra		27,0	27,0	27,0	29,0	30,0	30,0	33,0	33,0		

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

NAT2020 bevezetése után a Bajai Szentistváni Iskola Csávolyi és Arany János
Tagintézményeinek órahálójaórahálója

NAT2020									
Műveltségterület	Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.	nemz.
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	7,0	7,0	6,0	5,0	4,0	5,0	3,5	4,0
Nemzetiségi nyelv és irodalom	Német nemzetiségi nyelv	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Matematika	Matematika	5,0	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	3,0
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem					2,0	2,0	2,0	2,0
	Állampolgári ismeretek								1,0
	Német nemzetiségi népismeret	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Etika/ hit- és erkölcsstan	Etika/ hit- és erkölcsstan	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret			1,0	1,0				
	Természettudomány					2,0	2,0		
	Kémia							1,5	1,5
	Fizika							1,5	1,5
	Biológia							1,5	1,5
	Földrajz							1,5	1,5
Idegen nyelv	Angol nyelv				2,0	2,0	2,5	2,5	2,5
Művészetek	Ének-zene	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5
	Vizuális kultúra	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5
	Dráma és színház							0,5	
Technológia	Technika és tervezés	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	0,5	0,5	
	Digitális kultúra (NAT 2012: informatika)			1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
	Osztályfőnöki					1,0	1,0	1,0	0,5
Kötelező tanóra		27,0	27,0	27,0	28,0	30,0	31,0	33,0	33,0
Kötelező óraszám		22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2	2	1	2	2	2
Nemzetiségi nevelést oktatót folytató		3	3	3	3	3	3	3	3
Maximális órakeret		27	27	27	28	31	31	33	33

4.7. Az oktatásban alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet, illetve támogatást a tanulók (szülei) a tankönyvek megvásárlásához.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat a taneszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
- a taneszközök használatában az állandóságra kell törekedni, azaz új taneszközöket csak abban az esetben kell bevezetni, ha az lényegesen javítja, jobbítja az oktatás minőségét,
- a közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyag rész oktatása, a tanulók értékelése, minősítése során az oktatási miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben e célra kifejlesztett program is használható.

4.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknál, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

4.9. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

Megfigyelés

Írásbeli felelet

Szóbeli felelet

Tanulók által készített produktumok vizsgálata

Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A Pedagógiai Program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;

számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

szaktanári,

osztályfőnöki,

igazgatói,

nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

4.9.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a leoptimalisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

Önképzésre nevelés.

Önálló gyűjtőmunka végzése.

Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.

Önellenzésre, önértékelésre nevelés.

A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

4.9.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérést végzünk. Magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze.

A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül.

Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk. Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja; A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

4.9.3. A szóbeli beszámoltatás formái

Szóbeli értékelés a tanuló munkájához fűzött szóbeli tájékoztatás, megjegyzés, motiváló visszajelzés a tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzések, kiegészítések. Kiemelten fontos a tanulói értékelés az önértékelő képesség fejlesztése, a reális én kép kialakítása érdekében a tanuló önállóan értékeli önmaga, vagy társa teljesítményét. A pedagógus szerepe ez esetben az értékelés irányítása.

Formái:

- Memoriterek, versek számonkérése
- Kiselőadások, szóbeli beszámolók tartása
- Órai munka aktivitás/passzivitás értékelése
- Szituációs játékok
- Prezentációs feladatok
- Szóbeli témakörök számon kérése
- Záróvizsga

4.9.4. Oktatási eredményvizsgálatok

„Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.

Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

4.9.5. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

4.9.6. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

4.9.7. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

4.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A MAGATARTÁSi elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.

Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.

A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.

Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.

Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.

Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.

A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.

Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.

A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.

Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

A házirendet nagyon hiányosan tartja be.

A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.

A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.

Társaival szemben durva, goromba.

Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.

Fegyelmi fokozata: igazgatói intézés.

A SZORGALOM értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.

Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.

Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.

Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.

Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.

Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.

Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.

Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.

Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

4.11. A tanulók továbbhaladása

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,

egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,

ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamisméltésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

4.12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

horvát

német

cigány

szerb

Célok és feladatok

- A hon és népismereti tananyag, a helyismereti moduláris oktatási programcsomag szükség szerinti bővítése, kiegészítése, lehetőséget teremt a nemzetiséghez nem tartozók számára, a lakóhely és környéke nemzetiségeinek életkornak megfelelő megismerésére.
- A tanulók először ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

1 – 4. évfolyam

Az általános iskola alsó tagozatában a nemzetiségismereti tartalmak közvetítése kizárólag cselekvésközpontú legyen. Ne tanítsunk adatokat, meghatározott ismereteket.

A tartalmak egyrészt integrálhatók a tantárgyakba: ének-zene, környezetismeret, technika, művészeti nevelés. Ebben a korban célszerűbb az integráció, több motivációs lehetőséget biztosít.

A tanulók:

- Nyerjenek betekintést a nemzetiségek jelenébe és múltjába élmények alapján, szerezzenek alapvető ismereteket azok életéről és mindennapi munkájáról.
- Tudatosuljon bennük – főként a szokások terén – az emberek mássága. Ismerkedjenek meg legalább két különböző szokással.
- Kapjanak indítást mondókák, dalok, játékok gyűjtésére, ismerjék meg a népköltészet értékét és szépségét.
- Mutassanak érdeklődést a hagyományok iránt.
- Ismerjék fel a hagyományápolás fontosságát.

- Tantárgyakba integráltan sajátítják el a tananyagot.

5 -8. évfolyam

A tanulók:

- Nyerjenek betekintést egy nemzetiség lakta település életébe.
- Ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket, maguk is gyűjtsenek szokásokat, tudják a tanult szokásokat felsorolni és röviden ismertetni. Ébredjen fel érdeklődésük más kultúrák iránt, tiszteljék azokat.
- Legyenek alapvető ismereteik a legfontosabb paraszti munkákat, kézműves mesterségeket, ételeket és ruhadarabokat. Ismerjék az akkori és mostani étkezés és öltözködés közti különbségeket, a magyarországi nemzetiségek "lakó-hagyományait", és a hasonlítsák össze a magyarokéival.
- Fedezzék fel és elevenítsék fel a nemzetiségi hagyományokat, ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat, értsék meg a magyarországi nemzetiségek nemzetközi kapcsolatait. Ismerjék a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb jogait.
- Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A nemzetiségek történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.
- A történelemi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra.
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

4.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

kulcskompetenciák fejlesztését,

az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,

méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
a differenciáló módszerek alkalmazását,
a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
a tanulási attitűd pozitív átformálását,
a továbbtanulás támogatását,
személyiségfejlesztést és közösségépítést,
a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
partnerközpontú nevelést.

5. Nyilatkozatok, legitimáció

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A diákönkormányzat nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata **2025.** év **október** hó **7.** napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Baja, 2025. év október hónap 7. nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A szülői szervezet nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* a szülői szervezet (közösség) **2025.** év **október** hó **7.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Baja, 2025. év október hónap 7. nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

Az intézményi tanács nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézményi tanács **2025.** év **október** hó **7.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Baja, 2025. év október hónap 7. nap

.....
intézményi tanács képviselője

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A nevelőtestület nyilatkozata

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2025. év október hó 8. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Baja, 2025. év október hónap 8. nap

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Baja, 2025. év október hónap 8. nap

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A diákönkormányzat nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata **2025. év október** hó **7.** napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Csávoly, 2025. év október hónap 7. nap

diákönkormányzat képviselője

A szülői szervezet nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* a szülői szervezet (közösség) **2025. év október** hó **7.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Csávoly, 2025. év október hónap 7. nap

szülői szervezet (közösség) képviselője

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A nevelőtestület nyilatkozata

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2025. év október hó 8. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Csávoly, 2025. év október hónap 8. nap

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Csávoly, 2025. év október hónap 8. nap

tagintézmény igazgató

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A diákönkormányzat nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata **2025. év október** hó **7.** napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Felsőszentiván, 2025. év október hónap 7. nap

diákönkormányzat képviselője

A szülői szervezet nyilatkozata

A *pedagógiai programot/módosítását* a szülői szervezet (közösség) **2025. év október** hó **7.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Felsőszentiván, 2025. év október hónap 7. nap

szülői szervezet (közösség) képviselője

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A nevelőtestület nyilatkozata

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2025. év október hó 8. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Felsőszentiván, 2025. év október hónap 8. nap

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Felsőszentiván, 2025. év október hónap 8. nap

tagintézmény igazgató

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

Legitimációs záradék

A Bajai Szentistváni Általános Iskola köznevelési intézmény Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Baja, 2025. október 30.

Sárosi Magdolna
tankerületi igazgató

